National Library of Canada
Collection Development Branch,
395 Wellington Str. Order sect
Ottawa, Ont. K1A 0N4

National Library
Bibliothèque Nationale
NEWSPA
DIVISION

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1354.

Nr. 1 (1920) 1987 | REEDEL, 2. JAANUARIL — FRIDAY JANUARY 2 | XXXVIII aastakäik

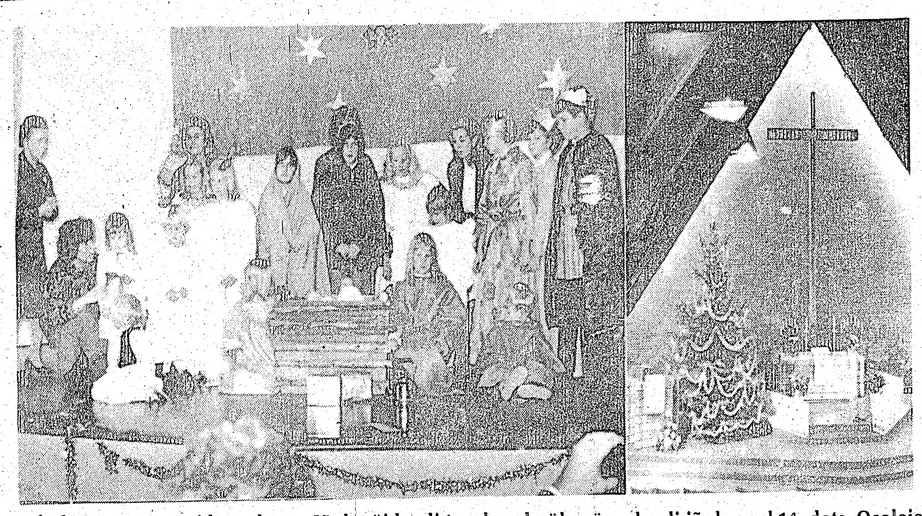

Jõulud Toronto Peetri koguduses. Jõulunäidendi tegelased pühapäevakooli jõulupuul 14. dets. Osalejad olid noored: Reimar Ratnik, Aili Kuutan, Kristina Viksten, Kairi ja Vaiki Taul, Peeter Musta, Karin ja Helin Marley, Kristina ja Sabrina Liivoja, Juula ja Roman Metsmaa ning Martin ja Kristina Lillakas ja vanemad kaasaaitajad: M. Käärmann, A. Kriisa, E. Sadul ja A. Graydon. Paremal altar jõulutuledes. Foto–E. Ilves

Uuel aastal ees suured ülesanded

Jutuajamine EKN esimehe Laas Leivatiga

Aastavahetuse puhul pöördusime Eestlaste Kesknõukogu Kanadas esimehe Laas Leivati poole küsimustega: 1) Mis olid möödunud aastal tähtsamaiks tegevusiks ja saavutusiks EKN töös ja üldse eestlaste rahvuslikus tegevuses, ja 2) missuguste probleemide ja ülesannete ees seisavad EKN ja eesti ühiskond Kanadas eeloleval 1987. aastal? Oma vastustes Laas Leivat ütles:

„Meie välisvõitluslikku tööd eelmise aasta jooksul saab hinnata võrdlemisi positiivselt. Kui meie vaatame kolme spetseefilist aktsiooni, siis võime rahul olla sellega, mida tulemustena sai saavutatud selgitustööna välis-meedias.

KAISA RANDPERE AKTSIOON

Esialgu, Kaisa Randpere vabastamise aktsioon tõi esile üllatavalt palju sümpatiseerivaid reaktsioone mitmete Kanada poliitikute poolt, mitu tosinat ajalehtede, raadio ja TV-artikleid ja saateid, ja ka üldist pooldavaid suhtumist Kanada ühiskonna poolt. Lühidalt, see aktsioon, mis kestis peamiselt veebruari kuul, saavutas selle lühikese ajal jooksul võib-olla intensiivsemaid välispropagandalisi tulemusi kui kunagi varem:

LAAS LEIVAT

MUSTA LINDI PÄEV

Teiseks, Musta Lindi Päeva aktsioon, loodud ja alustatud, EKN Aktsioonikomisjoni Markus Hess'i poolt, saavustas ka ühe ajaloolise momendi meie välisvõitlusliku areenil — regulaar-TV kuulutuste näol meie üldiste antitotalitaarsete seiskohtade avaldamisega. Nende kuulutused tõmbasid kaasa ka Kanada ühiskonna kaasaelamist. Kolmandaks meie aktsioonid Viinis, Helsingi kokkuleppe järelkonverentsil, saavutasid ka üldist poolehoidu Lääne delegatsioonide juures, kus mitmed delegaatid nimetasid otseselt Balti riikide saatusi. Euroopa ajakirjandus vastavalt kajastus baltlaste ühiseid taotlusi.

Aktsioon, mitte otseselt seotud EKN-uga, kuid mida EKN on saanud vaikselt aidata poliitilisel tagaplaanil, tuli eelmisel aastal positiivsele kulmineerimisele. Eesti-aineline õppetool Toronto ülikoolis on ainulaadne seesugune saavutus vabas maailmas. Valikud eesti ainetel õppimisel ja uurimusel on peaaegu piiramatud, üliõpilased, kes taotlevad „post-graduate" kraade, võivad kontsentreerida igale teemale mida on valida. Majanduslik alus õppetooli loomisel ei kurnanud mitte meie väikest ülekoormatud ühiskonda, vaid tuli Tartu College'ilt ja keskvalitsuselt. Mitme aasta valmistustööd kandsid peamiselt prof. Olev Träss ja arhitekt Elmar Tampõld.

PROBLEEMID JA ÜLESANDED

Viimaste nädalate jooksul oleme pannud tähele erilist rünnakut Ida-Euroopa ühiskondade vastu Kanadas. Näiteks ühe Kanada opositsioonierakonna liikmed föderaalparlamendis on nimetanud hiljuti toimunud kommunismivastasest ABN konverentsist osavõtjaid „neo-natsideks". Meie teame, et Deschenes'i komisjonile on antud Balti riikidest pärinevate isikute kohta andmeid, ilma et ühtegi otsest süüdistust oleks avaldatud. Samuti esineb poliitilist mentaliteeti, mis lubaks Karl Linnase saatmist hävimisele Nõukogude Liitu. See peab olema mõjutatud väga kontsentreeritult juhitud disinformatsiooni kampaania kaudu.

Lühidalt, on põhjust uskuda, et meie rahvuspoliitiline tegevus on motiveerinud mõnelt poolt intensiivsemat meie vastast vastupropagandat, et diskrediteerida meie rahvuslikke aktiviste ja neutraliseerida meie vabadusvõitluslikku tegevust.

Sellel tahgapõhjal meie vabadusvõitluslikud aktsioonid eeloleval aastal peavad taotlema enam tulemusi, kui meil on olnud eelmisel tegevusaastal.

ÜRO AKTSIOON

Ühendatud Rahvaste Organisatsiooni (ÜRO) ametliku vaatleja õigustega esindaja taotlemise aktsioon läheb uude faasi. Esimene põhjalikum selgitustöö aktsioon Kanada poliitikutele, Kanadas asuvatele välisriikide esindajaile ja Kanada ajakirjandusele välja saadetud poliitilise broshüüri näol on läbi viidud. Nüüd valmistame Lääneranniku Eesti Päevadeks koos USA Eesti Rahvuskomiteega uue broshüüri, mida sel suvel saab levitada Vancouveris, Lääneranniku ja mujal. Ka jätkub aktsioonile toetus allkirjade kogumine.

EESTLUSE SÄILITAMINE

Suuremaks mureks kaugemas perspektiivis on siiski meie rahvusliku identsuse säilitamise küsimus. Paar aktsiooni, üldpidustused ja pedagoogilised konverentsid ei suuda üksi veel eestluse püsimist ja eesti kultuuri viljelemist kindlustada. Vana on kogu meie rahvuslikult meelestatud vanema ja keskmise põlve pidevat aktiivsust, valveolekut ja kaastööd eesti kultuuri ja eesti keele kindlustamiseks ka meie noorema ja pealekasvava põlve juures. Nii vajame ülikoolis mitte ainult eestiliste-ainete uurijaid, vaid ka eesti keele õppijaid, et oleks neid, kes eestlust, eesti kultuuri ja eesti vabadusvõitlust edasi kannavad.

Tugev eesti meel eesti ühiskonnas on see alus, millel saame oma vabadusvõitlust edasi viia, lõpetas EKN esimees Laas Leivat oma soovid uueks aastaks.

Algab 8. Afganistani sõja aasta

Seitse aastat tagasi saatis Moskva Nõukogude väed Afganistani, et üllatuse ja kiire võiduga kindlustada seal enesele uus satelliit ning ligipääs India Ookeanile. See Moskva soov ei ole veel täitunud, vaa vastupanu tõttu, mida avaldab vabadust armastav Afganistani rahvas. Moskva siiski ei taha loobuda oma kavatsusest ja on valmis hävitama rahva, kes temale vastupanu avaldab, väidab afganlaste ükingu esimees Torontos.

Seitse aastat kestnud sõjas Afganistani rahvas on kaotanud langenutena 1 miljon. 1 miljon on saanud lahingutes haavata ja üle kahe miljoni on jäänud kodutuiks venelaste pommirünnakute tagajärjel. Üle nelja miljoni afganistanlase on põgenenud Pakistani ja Iraani. On imevärne, et Afganistani rahvas sellise kaotuste arvu juures on suuteline võitlust jätkama. Venelased arvestavad, et Afganistani rahvas ei peaks suutma enam vastupanu avaldada pikemat aega ja seepärast on hakanud asulaid süstemaatiliselt hävitama, et rahvas jääks peavarjutuks ja ei oleks suuteline midagi produtseerima enese elu alalhoidmiseks ning võitlemiseks venelaste vastu. Teiseks on venelased hakanud ehitama Berliini valli taolist tõket Afganistani ja Pakistani piirile, et tõkestada Pakistanist relvade, laskemoona ja igasuguse varustuse saatmist Afganistani. Kõik selleks, et sundida sealset rahvast kiiremini alistuma Moskvale.

Afganistani ühiskond Kanadas korraldas laupäeval, 27. dets. protestimeeleavalduse Toronto raekoja väljakul venelaste hirmutegude esiletoomiseks Afganistanis.

Ilmar Heinsoo – Eesti Vabariigi aupeakonsul Kanadas.

UUEKS AASTAKS

E.V. aupeakonsul Ilmar Heinsoo aastavahetuse tervitus Kanada eestlastele

Vana aasta viimased tunnid on vajunud aegade merre ja üle kogu maailma kuulutavad kellad löögid uue aasta sündi.

Kanada eestlased võivad jälekordselt rahuldustundega vaadata tagasi möödunule, milles ilmnes meie organiseeritud ühiskonna jätkuv aktiivsus.

Eesti-ainelise õppetooli rajamine Toronto ülikooli juurde on üheks näiteks sellest aktiivsusest. See on kahtlematult tähelepanuäratav saavutus vabade eestlaste tegevuse kogupildis, mis ei võimalda ainult sellealalist õppetööd ühe Kanada suurema ja prestiižirikkama ülikooli raamistikus, vaid avab ka samaaegselt kanalid eesti-aineliste uurimistööde sooritamiseks, millel saab olema püsiv ajalooline ja dokumentaalne väärtus tulevastele põlvedele kõrgema hariduse taotlemise pinnal.

Ka teistel eestluse viljelemise ja Eesti rahva vabadusvõitluse aladel on jätkunud endine vilgas ja tulemusterikas tegevus. Eestlaste algatatud ja teisi rahvusgruppe liitev Musta Lindi Päeva aktsioon kujunes avaliku tähelepanu äratavaks suur-ürituseks, kutsudes välja meie maad ja rahvast ikestava võimu esindajate vihased reaktsioonid.

Eesti õppetooli rajamine, Musta Lindi aktsioon ja paljud teised õnnestunud üritused eestluse elu ja tegevuse põllul on saanud teoks, sest on leidunud ennastohverdavaid kaasmaalasi, kes on rakendanud oma energia, võimed ja entusiasmi nende ürituste läbiviimiseks.

Sellel aastavahetusel kuulub neile headele kaasmaalastele meie ühine tänu ja tunnustus. Aga tänu ja tunnustus kuulub ka kõigile neile tuhandetele kaasmaalastele, kes oma osavõtu ja heldekäelise toetusega on võimaldanud nende suurte ühisettevõtmiste läbiviimise.

Kanada eestlaskonna üksmeel, saavutused ja aktiivsus on eeskujuks teistele eestlaskondadele üle kogu vaba maailma.

Olgu need kolm olulist tegurit aluseks meie rahvuslikule elule ja tegevusele ka uuel aastal!

Nende mõtetega soovin kõigile kaaseestlastele Kanadas õnnelikku ja edurikast uut aastat!

ILMAR HEINSOO
Eesti Vabariigi aupeakonsul Kanadas

Johannes Vihma:

„Maakondlik liikumine tõusuteel"

— Maakondlik liikumine siin Torontos, mujal Kanadas ja ülemaailmselt jätkus 1986. aastal tõusuteed, ütles Maakondliku Esinduskogu esimees Johannes Vihma. Siit ja sealt tulevad teated maakondlikest kokkutulekuist. Esto 84 ajal Torontos toimunud maakondade päev tuleb kava kohaselt kordamisele Austraalias Esto 88-dal.

Maakondlik Esinduskogu on alati uute ideede otsingul, et köita neid, kes jagavad kodumaalt pärinevaid mälestusi kui ka neid, kes ei suuda end ühel või teisel põhjusel asetada ühegi maakonna kultuurivalda.

JOHANNES VIHMA

Möödaläinud aastal korraldasime traditsioonilise maakondade päeva Toronto Eesti Majas. Pakkusime kuulajaskonnale loenguid ja meelelahutust. Peamurdmiseks on olnud maakondadevahelised malevõistlused. Alustasime ka uue tavaga — Võidupüha ja jaaniõhtu pühitsemisega. Kuna ükski organisatsioon ei olnud seni järjekindlalt tähistanud Võidupüha, nagu seda tehakse Eesti Vabariigi aastapäevaga, siis julgesime proovida, pealegi veel õigel päeval, 23. juunil, mis langes seekord esmaspäevale. Tulemus oli üllatav nii meile kui ka osavõtjaile. Eesti Maja saalid olid tulvil rahvast seinast seinani.

Eestlased tulevad oma kodumaa tähtpäevade pühitsemisele, kui neid kutsutakse ja kui leidub tegija. Kutsume kõiki ka eeloleval aastal, teisipäeval, 23. juunil samasse kohta.

Uue üritusena korraldame ühissõidi Vancouverisse Lääneranniku Eesti Päevadele, mille organiseerimine on praegu käigus. Ka selle ettevõtte vastu paistab huvi olevat suur.

Tähtsaim sündmus eesti ühiskonnas 1986.a. oli kahtlemata rahvusvaheline Musta Lindi Päev. Kuigi selle taga seisid mitmed raudriidetagused ja teised etnilised grupid, ometi idee oli pärit noorelt eestlaselt Markus Hess'ilt. On heameel, et üritus õnnestus ja et see on nüüd muutunud permanentseks.

NÄDALAKROONIKA

◍ Katselendur Dick Rutan ja ta kaaslendur Jeana Yeager teostasid lenduri venna poolt projekteeritud kergel lennukil õnnelikult peatusteta ja õlitagavara täiendamata lennu ümber maailma, lennates üheksa päevaga 41,480 km. (26.000 miili). Lennul tuli neil mitu korda manöördada lennuteel olnud tormidest möödumiseks. Lendurid alustasid ümbermaailma lendu ja maandusid tagasi. Mojahe kõrbes asuval lennuväljal, umbes 100 km. põhja pool Los Angelese.

◍ Iraqi lennuliini lennuk 107 sõitjaga pardal hukkus lennuki hõivamise katsel toimunud hädamaandumisel Saudi Araabia maa-alal Iraqi-Sauria piiril. Lennuki hõivamisel sai pommiplahvatuse tagajärjel surma 62 inimest, nende seas 2 hõivajat, kuna 2 ülevõtjat vangistati. Lennuki hõivamise katse teostajaina teatasid endast mitu Iraqi toetavat araablaste terroristlikku organisatsiooni.

◍ Vene söekaevanduses Ukrainas, Donetski rajoonis, toimus suurem methaangaasi plahvatus inimohvritega. TASS plahvatusest teatades ei märgi ohvrite arvu, kuid teate sõnastusest järeldatakse, et inimkaotused on olnud suured.

◍ Liibanonis pantvangiks võetud prantsuse televisiooni meeskonna liige Aurel Cornea anti Beirutis jõululaupäeval vabaks ja jõudis jõuluiks Pariisi. Kaks teist televisiooni meeskonna liiget vabastati juba varem. Cornea Pariisi saabumisel oli ta vastuvõtjate seas ka Prantsuse peaminister Jacques Chirac.

◍ Iraani-Iraqi kuueaastases sõjas toimusid nädala keskel verised võitlused Shatt-el-Arabi lahes asuvate Iraqi saarte pärast. Teherani raadio väidab, et Iraan on hävitanud 3000 Iraqi meest ja haavanud 6000, kuna Iraqi teatel nad on hävitanud 10.000 iraanlast ja vallutanud tagasi oma saared.

◍ Asumiselt vabastatud Vene akadeemik Andrei Sahharov andis Moskvas pressikonverentsi, kus ta kiitis Gorbatshovi ta seniste refor-

(Järg lk. 3)

Eesti Ohvitseride Kogu Kanadas
AASTAVAHETUSE KOOSVIIBIMINE KÜLALISTEGA
Tartu College'i kohviku ruumides reedel, 16. jaan. algusega kell 19.00
SOE ÕHTUSÖÖK – Veinid annetusena H. Later'i Insurance Brokers'i poolt.
Eeskavalise osa korraldab ANDRES RAUDSEPP
Pääse $20.00 isikult. Osavõtust teatada hiljemalt 6. jaan. Elmar Silmale tel. (416) 486-6683 või Leonhard Tambergile (416) 244-8765.

UUENDAGE „MEIE ELU" TELLIMINE UUEKS AASTAKS.

„MEIE ELU" – „OUR LIFE" – Estonian Weekly
Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada, M4K 2R6. Tel. 466-0951

Toimetajad: H. Rebane ja S. Veidenbaum. Toimetaja New Yorgis B. Parming, 473 Luhmann Dr., New Milford, N.J. USA. Tel. (201) 262-0773.

„Meie Elu" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas. Asut. A. Weileri algatusel 1950.

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6 Canada. — Tel. 466-0951.

„MEIE ELU" kontor avatud kuulutuste ja tellimiste vastuvõtmiseks: Esmasp., kolmap. ja reedel kl. 9 hm. – 5 p.l., teisip. ja neljap. kl. 9 hm. – 8 õhtul. Laupäeviti avatud kl. 9 hm. – 1 p.l.

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $43.00, 6 k. $24.00, 3 k. $15.00. USA-sse 1 a. $47.00, 6 k. $25.00, 3 k. $16.00. Ülemeremaadesse 1 a. $52.00, 6 k. $28.00, 3 k. $18.00. Kiripostilisa: Kanadas 1 a. $28.50, 6 k. $14.25, 3 k. $7.00. USA-sse 1 a, $33.00, 6 k. $16.50, 3 k. $8.00. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $62.00, 6 k. $31.00, 3 k. $15.50.

ÜKSIKNUMBER — 75¢

KUULUTUSHINNAD: 1 toll ühel veerul — esiküljel $6.00, tekstis $5.00.

Jumala armule ja abile lootes uusaasta teele

1987. aasta saabub meile Jumala armust. Meie ei tea, mida ta endas sisaldab maailmale, meile ja neile, kes meile armsad ja kallid.

Kristlastena me teame, et elu võib meile kõigile tuua sündmusi ja olukordi, kus meie vajame palju julgust ja jõudu, mis meil endal nii mõnigi kord puudub.

Kristlaseks olemine ei tähenda seda, et me oleme hoitud selle eest, mis paratamatult kuulub inimeseks olemise juurde. Oleks ebarealistlik arvata, et on võimalik kannatuste- ja raskustevabalt sammuda läbi elu. Meilt ei küsita, kas oleme rahul osaga, mis meile on antud. Küll aga kannab Jumal kui Looja ja Isa selle eest hoolt, et meile kõigi raskuste kandmiseks ja nende ületamiseks on saadaval Jumala abi ja jõud.

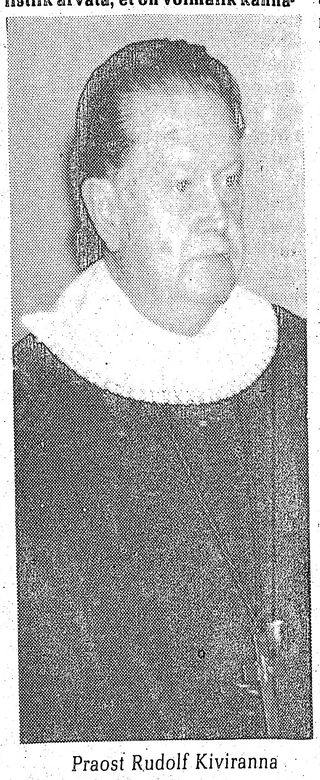

Praost Rudolf Kiviranna

Need, kes kristlikku usku tõsiselt võtavad ja ellu rakendavad, on kogenud, et Jumal annab iga päeva jaoks meile vajaliku jõu. Ta on meile ligi siis, kui meil on tunne, et ainuüksi suur pimedus ümbritseb meid. Ta kannab ja tõstab meid üles siis, kui arvame, et meie ise küll ei ole enam võimelised edasi minema.

Jumala abi on meile saadaval eelkõige palve kui Jumalaga ühendusse astumise läbi. Kristlane algab ja lõpetab Jumala armu poolt temale kingitud päeva palvega, s.t. oma hinge avamisega Jumalale, Tema juhtimisele ja Tema õnnistusele. Ka tööpäevadel peaks meil olema mõni vaikne hetk, et Jumalaga kõnelda.

Kristlase hingetoiduks on Jumala Sõna, nagu see leidub Jumala raamatus — Piiblis. Piibel on meile nüüd kättesaadav ilusas ja täpses tõlkes meie oma armsas emakeeles. See raamatuist tähtsaim peaks leiduma kõigis kodudes. Ja ta peaks seal leidma perekonnaliikmete poolt ka hoolsat kasutamist.

Meile kõigile on see suureks toeks uusaasta teel, kui meie Jumala abiga õpime iga päev nägema ja tähele panema mitte ainult raskusi, vaid kõike seda, mille eest meil on põhjust tänada ja austada oma Jumalat ja Lunastajat.

RUDOLF KIVIRANNA

TORONTO EESTI ÜHISPANK
958 Broadview Ave., Toronto, Ontario M4K 2R6
Ühenduses on jõud

Kinnisvara laenud 9,50%
Isiklikud laenud alates 11.00%

Informatsiooniks helistage 465-4659

Pank avatud esmasp.–reede 10:00–3:00
Teisip. ja neljap. õhtuti 5:30–8:00

TORONTO EESTI ÜHISPANGA
liikmeil, kellel on CUCARD rahakaart võivad sooritada
- **RAHA VÄLJAVÕTTEID**
- **ARVELE SISSEKANDEID**

SOOME ÜHISPANGA kontoris,
mis asub 191 Eglinton Ave. E. Torontos, tel. 486-1533

Head Uut Aastat 1987

Meie ajasüsteem on seatud nii, et peame 1. jaanuaril pöörama oma kalendri lehekülje, et siis jälle sammuda edasi aasta aegu mõõtes ja oma tööd ja ülesandeid selle järgi seades. Kuid aastaaegade perioodi mahuvad ka teised elusündmused ja neid püüame lugeda ning mõistatada samuti. Nii tekib meil aastaid üksteise järele ja nende astmeil näeme sündmusi, mis on möödunud ja püüame mõistatada eelolevaid.

Oleme ikka veel pagulased kodumaalt, kus puudub endiselt vabadus, mille eest võitleme seal, kus on vabad käed võitlemiseks. Sammume oma pisiastmeid mööda milliste tipul seisab meie silmade ees suure ja kustumata kirjaga: VABA EESTI. Meie ei tea kunas selleni jõuame, kuid meie tunneme, et Vabadus peab eesti rahvale jõudma, kui teised rahvad tahavad meisse aumehelikult suhtuda.

Eesti rahvas ei ole ainus, kes oma vabaduse eest võitleb. Meie kõrval on meie naabrid lätlased ja leedulased, kuid mõnedki teised rahvad, kes täpselt sedasama nõuavad, mida nõuame meie. Meie vastas seisavad suurvõimud ja relvad ja nende vastu meie ei saa. Kuid meie poolel asuvad moraalsed ja eetilised jõud ühiskondade vaimsel poolel. Relvajõudu oskavad suured ja väikesed sageli arvestada ja seavad oma otsused selle järgi. Moraalseid jõude tahetakse pahatihti alahinnata ja neist trambitakse sageli üle.

Kuid ajalugu näitab, et vana Rooma riik oma relvajõule küsimata pidi ometi varisema ja enda järgi jätma hoopis uued ja iseseisvad rahvad, kes on maailma juhtinud. Nad on teinud seda (kuigi mitte alati) oma moraalsete ja eetiliste jõududega. Üheks selliseks on kahtlemata ristiusk, mis kerkis Rooma võimu varemeile, kus praegu kasvavad vaid nõgesed ja umbrohi.

Üheks moraalse jõu väljendiks on meie töölaual ka kolme Balti rahva ühise komisjoni apell, Ühendatud Rahvaste Üldkogule, mis ootab tuhandete toetust inimõiguste ja nende maade iseseisvuse taotlusele koloniseeritud maades kolonialismi jäägituks lõpetamiseks. Kolm Balti rahvast nõuavad omale vaatleja staatust Ühendatud Rahvaste juures. Seda selleks, et olla moraalsete küsimuste arutamise ja lahendamise juures, mis on Ühendatud Rahvaste põhikirjaliseks ülesandeks.

Meie oskame hinnata, et Eesti Vabariigi ja teiste balti naabrite iseseisvuse kaotamine oli kergem ja kiirem, kui on nende maade iseseisvuse taastamine. Kuid meie oleme valmis, kui oleme selleks sunnitud, ootama või kaks tuhat aastat kuni varisevad Kremli võim ja müürid, nagu varises Rooma võim foorumi praeguste varemete näol. Meie ei soovi ühelegi rahvale kadu ega varemeid, nii suured kui nad ka ei ole, kuid meie teame, et Vene riigi suurus ja endaülbus varisenud korduvalt on võimeline kasvatama ainult umbrohtu ja nõgeseid.

Kremli tuuled puhuvad viimastel aegadel rahu ja relvastuse vähendamise jutte ja neid on Läänes sageli meeldiv kuulata. Meie tahaksime uskuda, et nende juttude taga on ka inimlikke kavatsusi, nagu maailmale püütakse näidata. Ometi meie ei saa unustada, et punane rezhiim Venemaal on hävitanud miljoneid inimesi iseenda hulgast. Ei saa unustada, et endised vabad rahvad on endiselt majandusliku ekspluatatsiooni ja poliitilise surve all. Meie võime arvata ainult, et esimene pääsuke ei ole võimeline loodusse tooma kevadet. Et Sahharovi vabastamine Gorkist ei anna nõukogude Liidus veel inimvabadusi.

Need pisipakkumised vajavad aastate teostust, terve Nõukogude Liit peab kujunema vabaks ja vabaks peavad saama ka Kremli poolt allutatud rahvad, et oma elu iseseisvalt ja hirmuta üles ehitada. Sellist tõendit vajab vaba maailm Kremlilt ja mitte ainult propagandalist piibujuttu.

Kolm Balti rahvast tunnevad Kremli pettelist iseloomu ja seepärast tahavad vaatleja positsiooni Ühendatud Rahvaste juurde. Mitte selleks, et Kremlile kodaraid kaigastesse pilduda. Vaid selleks, et ajalooliste faktide ja arengutega anda omapoolset interpretatsiooni sellele, mida pakutakse Kremlist. Meil on kogemused Kremli poliitika ja teooria aladelt. Meil on ka kogemused läänepoliitikute naiivsusest, mis uskumatult rumal.

Ometi astume 1. jaanuaril üle järgmisse ja 1987. aastasse kõigega, mis tuleb. Oma lugejaile soovime sel puhul kõike head ja õnnelikku oma isiklikus perspektiivis.

V.

Turistid N. Liidus

Grupid eelistatud üksikreisijale

Nõukogude Liit on massiturismi maa ja üksikreisija kuulub kõige madalamasse klassi, olgu tal siis kaasas margad, dollarid või American Expressi kaart, kirjutab Soome ajalehe „Helsingi Sanomat" Moskva kirjasaatja Mikko Eronen. Möödunud aastal käis N. Liidus 5 miljonit välisturisti ja neist valdav enamus gruppidena. Käesoleval aastal on see arv märksa väiksem Tshernobõli aatomijõujaama plahvatuse tõttu.

Ennekõike on vene turismis nõrgaks kohaks just organiseerimine. Ootamata külalistele leidub ikka öökoht juhul kui tegu on grupiga, keegi ei näi hoolivat reisivast eraisikust. Teenimine restoranides on legendaarselt aeglane ja laua saamine osutub tihti võimatuks. Aga sõna „rühm" või „delegatsioon" peakelnerile avab kohe resorani uksed. Kui elad üksinda hotellis ja tahad õhtusöögile minna, viiakse eraturist alati kuhugi kõrvalkabinetti ja toit pole sama hea võrreldes sellega, mida serveeritaks egruppidele. Toitu peab imekaua ootama, ühesõnaga üksikisik on madalaima klassi inimene. Sageli juhtub, et eraturisti lihtsalt sisse ei lubata, olgugi et saal on pooltühi.

MENÜÜ ÜHTLANE

Mis puutub menüüsse, siis on see N. Liidu restoranides üleliidulisel tasemel. Spetsiaaltoitu, mis oleks omapärane Nõukogude eriosariikidele, on asjata otsida. Neid võib näha vaid Inturisti mitmevärvilistel reklaambrošüüridel. Teoorias neid on, aga praktikas mitte. Kesk-Aasia hotellide restoranides võib-olla leidub menüüs mitmesuguseid „kebabisid" või muud vastavat, aga erandita need on röstitud hakklihast kamakad vürtsitatud erimaitseainetega. Kõige kindlam soe toit igal pool on „kiievi kana", kui seda juhtub olema. Värsket kala pole leida üheltki toidukaardilt. Kulinaarseid hõrgutusi on tarbetu N. Liidust otsima minna, vähemalt siis mitte, kui ei kuulu gruppi.

VÄLISMAALASED OHUKS

Turism on seotud poliitikaga. Väidetakse, et välismaalased on ohuks. Kodanikele õpetatakse juba lasteaias, et läbikäimises välismaalastega peab olema väga ettevaatlik ja tagasihoidlik. Suhtlemist välismaa turistidega ei soodustata mingil viisil. Erandiks on muidugi valvatud üritused, mil valvuriks on ikka Inturist. Vene turismibüroo on omal viisil ka luureorganisatsioon. Inturisti teeninduses töötab umbes 40 000 inimest, kes on koolitatud välismaalastega suhtlemiseks.

Turism on ka osa N. Liidu ametlikku välispoliitikat, mis taotleb „parandada rahvastevahelist arusaamist ning soodustada rahu." Tegemist on muidugi niinimetatud „soveti rahuga".

Teatavasti peab turistil olema viisa kõikide kohtade jaoks, mida külastada kavatseb ja peab juba plaanitsetud olema, kuhu minna tahab. Hiljem igasugune reisikava muutmine osutub täiesti võimatuks.

MUGAVUSED ON KALLID

N. Liidus ei ole rahvusvahelise tasemega luksushotelle ega restorane, teenindusest rääkimata. Uued hotellid on kõik samas stiilis sadade tubadega. Hotellid erinevad üksteisest vähem kui lääneriikides. Uuedki hotellid näivad kulunutena, ehkki voodilinad on puhtad. Harva leiad hotelli, mille eest on hoolitsetud. Kiievi Dniepr-hotell on üks selline. Kiev kuulub praegu aga sellisesse ossa, kuhu Tshernobõli õnnetuse tõttu välismaa turistid minna ei taha.

Välisturistide läänevaluutat tahavad sealsed ametivõimud hoolimata, et teeninduse ja mugavuste eest ei hoolitseta. Grupimatkad Venemaale on odavad, sest rühma hotellitoad maksavad siis ainult mõned rublad. Aga kui juhtub reisija olema nagu näiteks Läänest komandeeringul või ärireisil on ta sunnitud maksma olematute mugavuste eest mitmekordselt rohkem — muidugi läänevaluutaga. Isegi 10-kordne hind võrreldes grupis sõitvaga pole ime. Läänest tulnud turist grupiski peab maksma kõik „sight-seeingud" ja teised teenindused, mis ei kuulu „paki" hinda, läänerahaga. Kõik see tundub sellena, et välismaa turistil nagu reisijaltki pressitakse viimanegi cent-penn-öre jne, et riigikassat rikastada.

Vene riigilaegas mahutab palju raha — kõige meelsamini muidugi läänevaluutat, sest nõuab ju relvastamine tohutu summa just seda kapitali, millest venelastel on puudus.

Raskem pääseda Hiiumaale

STOCKHOLM — Kodumaal on, nagu EPL kuuleb, raskendatud Hiiumaa külastamislubade saamist sellelt saarelt pärinevatele inimestele.

Kui varem sellistele isikutele mandril anti kaks aastat kehtiv kodusaare külastamise luba, siis uue korra järgi tuleb luba iga kord taotleda samadel alustel kui mandri teistel inimestelgi. See on aegavõttev protseduur ja takistab perekondlikku läbikäimist.

Muuga lahe vastas asuv Prangli olevat tühjendamisohus, kuna uue sadama „kaitse" tulevat sinna paigutamisele. Ka Vormsi, kuhu varem eriluba ei nõutud, olevat nüüd keelupiirkondade hulgas.

Nõukogude palgakorralduse rakendamine algab Eestist

STOCKHOLM — Uus palgakorraldus viiakse okup. Eestis läbi 1987.a. jooksul. Kogu N. Liidu ulatuses aga viisaastaku vältel. Uue palgakorralduse määrusega püütakse stimuleerida kõigi tööliste ja teenistujate kvalifikatsiooni tõstmist, toodangu ja töö kvaliteedi kasvu, kusjuures eelistatakse tootmisharusid, mis määravad teaduslik-tehnilise progressi arengutempo. Teisiti öeldes — palka hakatakse maksma vastavalt töö hulgale ja kvaliteedile. See võimaldab tõsta spetsialistide osatähtsust rahvamajanduses.

Ajakirjanduses kommenteeritakse uut palgakorraldust:

Murrang palgakorralduses tähendab seda, et pearõhk tuleb panna juhtide ja spetsialistide töö järgsele kinnimaksmisele. Teaduse ja tehnika progressi tootmisse jõudmine sõltub aga eeskätt juhtidest ja spetsialistidest.

Sellise idee elluviimiseks määratakse töölistele ja teenistujatele uued tariifimäärad ja ametipalgad. Ajakirjanduses märgitakse, et:

Tariifimäärade ja ametipalkade tõstmine toimub töökollektiivi poolt teenitavate vahendite piires, üleminekul täielikule isemajandamisele ja -finantseerimisele. Vahendite kogumise allikaks uute kõrgemate ametipalkade, lisandite ja lisatasude sisseseadmiseks peab saama sama või suurema töö tegemine väiksema töötajate arvuga.

Sellise palgafondi kokkuhoiu arvel planeeritakse kõrgendada tööliste tariifimäärasid 20-25% ja ametipalku 30-35%. Insener-tehnilistel töötajatel lubatakse palku tõsta 35-45%, mis tähendab võrdsustamise loobumist ja tariifimäärade suuremat diferentseerumist.

Seoses uute tariifimäärade määramisega, viiakse kõigis ettevõtteis ja asutusis läbi tööliste ja teenistujate ümbertarifitseerimine. Atesteerimist kontrollivad ettevõtete ja asutuste juhid. Kes atesteerimisel välja praagitakse, neil võib juhtkond alandada kas siis tariifimäära, viia vähemtasuvale tööle või sundida vallandamise korras minema tööle teistesse majandusharudesse.

Nagu ajakirjanduses mainitakse, on praegu eriti terav teises ja kolmandas vahetuses kui ka teenindussfääris töötava kaadri probleem. Tööta ei või aga keegi olla. Nii loodetakse vabaneda ka tööjõupuudusest. Atesteerimist teostatakse vähemalt kord kolme aasta jooksul. Kui varem kehtisid kõigil kindlad ametipalgad ja tariifid, mida ei saanud muuta ka ettevõtte või asutuse juhtkond, siis pole raske ette aimata, missugust käärimist ja onupojapoliitikat võib uus palgakorraldus süvendada juhtkonna ja alluvate vahelistes suhetes.

Ajakirjanduses tuuakse ära veel üks oluline märkus:

Uued palgatingimused ei sea eesmärgiks suurendada järsult elanike rahalisi tulusid üle viie aasta plaanis ettenähtute. Eesti NSV 1986-90. aasta rahvamajandusplaani seaduse kohaselt on ette nähtud tööliste ja teenistujate keskmise palga tõus 10,7%, kolhoosnike töötasu tõus aga 7,4%.

(Balt-Press)

Teised lehed

Ajakirjandus unustati

New Yorgis ilmuv „Vaba Eesti Sõna" (nr. 49) meenutab oma „Kanada kirjas" viimast ESTO-t:

„Kanada eestlaskond on olnud pidevalt aktiivne ja sealt on tulnud ka USA-sse mõnigi hea üritus. See aktiivsus pärineb nende heast juhtkonnast, kuna kaasatulejaid igakord pole olnud nii, nagu võinuks olla. Ja selles on ameerika eestlased neile „silmad ette annud". Seda tõendas ka viimane ESTO, mis oli hästi organiseeritud ja milles domineeris ameerika eestlane.

Kui juba juttu on ESTO-st, siis tahaks ütelda ühte. Nimelt märgiti suure lugupidamisega ja õigustatult ära neid, kes olid pidustustel suure vaeva nägijaid. Kõike neid peeti meeles... kuid asjata otsib lehelugeja selles nimistus eesti ajakirjandusele tähelepanu omistamist. Korraldajad olid nii asja juures, et unustasid selle, et rahvahulga ESTO'84-le tõi kokku eesti ajakirjandus Kanadas, USA-s, Rootsis, Inglismaal, Saksamaal ja Austraalias. Kui need, tolleaegsed informatsiooni jagajad, õhutajad, kirjutajad, tähelepanu juhtijad ja muud positiivset õhutanult kirjapanijad poleks nii suure südamesoojusega seda teinud, jäänuks paljugi olemata.

Veel mõnda meenutamiseks, et need asjad ei korduks. Päevadest ilmus kena album. Ka selles otsid asjatult märget, mis meie ajakirjandus Läänes kuhjaga on ära teeninud. Õige — on küll üks väike foto „Vaba Eestlase" tolleaegsest toimetajast ja „Meie Kodu" peatoimetajast, kuid see ei paranda üksi asja. Samal ajal ilmus varsti pärast päevi üks haruldane foto lehes. Torontos oli toimunud Läänes elavate ja töötavate ajakirjanike koosolek. Seda ei nähtud, ei teatud, ei peetud vaevaks päe ade albumis meenutadagi... Ärgem neis küsimustes taolisi vigu enam korrakem."

EI MINGIT KOMPROMISSI KOMMUNISTIDEGA
K. Päts — 1918.

JOHN E. SOOSAR, C.A.
Chartered Accountant
Suite 1202, 181 University Ave., Toronto, Ontario, M5H 3M7
Tel. 864-0099

ROYAL LEPAGE
REAL ESTATE SERVICES LTD., BROKER
325 Moore Avenue, Toronto
M4G 1E1
Esindaja
MAI SAARNA
Tel. kontoris 424-4900
kodus 751-1296

Vaja meest, kes raputaks

— See juhtus 12. mail, 1981, a. Washingtonis, USA.

Nõukogude Liidu düüs-lennuk oli Dullesse lennuväljalt välja lendamas, kui William Rudman, kes oli just äsja määratud selle lennujaama tolliülemaks, oma meeskonnaga kohale jõudis. Kaheksa autot piirasid sisse Vene lennuki, üks auto sõitis otse lennuki ette, takistades väljalendu. Reisijate edasi-tagasi buss oli eemal peatatud.

Rudman ees ja tema abi Bill Rohde tema kannul, koos 14 FBI agendiga (kellest mitmed valdasid vene keelt) jooksid treppidest üles lennuki pardale. Rohde sisenes piloodi kabiini, kus Vene piloot kahmas automaatpüstoli, mis tema käest ära tõmmati. Kabiinis avastati veel 4 püstolit. Piloodi relvatupest leiti kokkurullitud paberileht. Imelikul kombel just see leid ärritas venelasi kõige rohkem. Piloot lükkas agendid eemale ja hüppas kabiini kõrvalolevasse pesuruumi. Ilmus sealt moment hiljem, Vene lennuväe koloneli mundrikuube endale selga kiskudes. Kuulutas siis, et tema olla olnud Khrushtsevi isiklik piloot ja temaga ei tohi niimoodi käituda! Lennuki meeskond oli koondatud lennuki tagaseina ja sealt kostis pahameele mõminat.

Äkki oli kohal Nõukogude viitsekonsul, kes maruvihasena käskis Rudmanil lennukist lahkuda, kuna see olla diplomaatiline ala. „Käi välja!" karjus ta liikumatule Rudmanile, kes ütles, et see lennuk on kaubanduslik masin ja USA tolliametil on siin õigus ja kohus talitada ja toimetada — ning kadugu ta ise eest. Kui heaga ei saa, siis lubas kasutada jõudu.

LENNUK TÜHJENDATI

FBI agendid tühjendasid seni pakiruumi — kõik pakid ja kastid laoti väljale. Diplomaatsete pitsatitega pakid jäeti puutumata, kuid kõik teised, arvult saja ümber, avati ja otsiti läbi. Neist leiti raadioaparaate, videomasinaid ja linte, tuhandeid luksusesemeid, purgiavajaid ja mitmesugust igapäevast kaupa.

Siis jõudis kohale peakonsul ise, kes Rudmani nina ette torkas oma ametitõendi ja teatas, et USA valitsusele on antud kaebus Rudmani käitumise kohta, sealjuures nimetades Rudmani kaabakaks ja bandiidiks. Rudman käskis tal eest ära minna ja mitte tema ametiülesannete täitmist segada.

Venelased ei seganudki tolliülema tegevust nii palju kui oma valitsuse inimeste telefonikõned, autoraadiod, eraraadio, lennujaama telefonikõned — kõik tahtsid temaga rääkida, et teada, mis on juhtunud.

Vene lennukeid peeti pideva valve all ja sel päeval oli lennuki ümber tavalisest rohkem sagimist ja eriti üks auto, mis sai lennukist pakke ja mis lahkus kiiresti lennuvälja tagavärava kaudu (tollimata). Arvestades ka sellega, et lennuk Dullese lennuväljale sisse lennates ei kustutanud mootoreid, vaid lasi neid tühjalt käia — otsustati asja uurida ründekorras.

Lennuk lahkus 7.00, kahetunnise hilinemisega ja ilma keelatud kaupadeta, mis olid kastid mingi radari osadega ja radiatsiooni mõõtjateta (mõeldud tuumajaama tööliste kontrollimiseks). Salapärane paberirull, mis venelasi ärritas, andis juhiseid Grotoni allveelaeva baasist ülelennul.

SÜÜDISTUS

Üldiselt — saak oli kesine. Seda vägevam oli venelaste süüdistus — terrorism ja banditism! Pravda ja Tass kinnitasid üksmeelselt, et see oli ennenähtamatu provokatsioon. Lennuki meeskond andis Moskvas pressikonverentsi, süüdistades ameeriklasi, et agendid olla lahti kiskunud instrumentide paneelid ja lahti pakkinud tagavara navigatsiooniriistade kastid (Muuseas — agendid pakisid kõik uuesti ja laadisid lennukisse). Agendid olla lennu julgeolekut ähvardanud.

Rudmani süüdistati ka Ameerika ajakirjanduse poolt liialdamises ja taktitus käitumises. Ta kutsuti järgmisel päeval Washingtoni aru andma. Ta andis oma seletuse tolleaegse nõuniku Ed Meesele ja Don Reganile. Mõne aja möödunult sai Rudman ametikõrgenduse.

(Kärge-tõlge „Techno-Bandits", mille autorid: Melvern, Hebditch, Anning, 1984.)

Nagu Reagani omaaegne Grenada vallutamine, nii ka see operatsioon tõi tollimisetöö osas pöörde. See andis venelastele näite, et USA oskab ja julgeb oma huve kaitsta. See operatsioon jahutas üha kasvavat venesõbralikkuse ja sõpruse vaimu USA välisministeeriumis. See andis tolliagentidele veende, et nad on tähtsad sõdurid teatavas rindelõigus ja et valitsus neid toetab ning nende tööd hindab.

H. RIGA

St. Catharines'i Eesti Seltsi jõulukoosviibimiselt. Hoekstra family ansambel esinemas. All — korraldajaid. Vasakult: Kalju Varangu, Dagmar Pint, Linda Silla, juhatusliige Arvo Silla, esimees Herman Mölder, laekur Asta Jostman, abiesimees Arnold Altosaar. (Pildilt puuduvad juhatusliikmed Milli Borgstrom ja Helgi Kramer ning Saima Varangu).

Foto — Benno Jostman

St. Catharines'e Eesti Seltsi jõulupuu

14 detsembril korraldas St. Catharines'e Eesti Selts oma traditsioonilise jõulukoosviibimise Eesti Ev. Pauluse koguduse allsaalis pärast jumalateenistust.

Saal oli mõnus ja soe. Küünalde säras helendas suur jõulukuusk, seistes uhkelt keset saali.

Koosviibimise avas St. Catharines'e Eesti seltsi esimees Herman Mölder, luges ette tervituse Jõuluvanalt (Edward Miil), kes jalaluu murde tõttu ei saanud kohale ilmuda.

Söögipalve luges õp. Gnadenteich. Siirduti rikkalikult kaetud kohvilaua ümber, mille olid valmistanud agarad perenaised Milli Borgstrom'i üleskutsel. Laual iluses suur jõulutort. Kui tassid kohvi täis ja saiad, koogid, leivad taldrikuil, asus klaveri taha meie kiriku organist, hollandlane Gerninus Hoekstra, abikaasa ja kuue lapsega ning „Hoekstra family ansambel" alustas kontserdiga.

JÕULUKÕNE

Sellejärele asus kõnepulti St. Catharines'e Eesti Seltsi esimees Herman Mölder, kes kokkuvõttes ütles oma kõnes: ....„Oleme täna siia tulnud, et pühitseda Jõulupühi kalendri järele ja Jeesuse sündi, kes kui kuningas Taaveti soost oli tuntud geniaalse mehena ja õpetajana. Jeesus oma mõttekaaslastega ei pidanud õigeks variseride seisukohti ja lahkusulisena nõudis, et ligimest peab, rõhutades „peab" armastama nagu iseennast, vaatamata lahkarvamistele! Ta oli Moosese käskude ja põhimõtete vastu, et silm silma vastu ja hammas hamba vastu! Jeesus nõudis, et kui sulle lüüakse vastu ja hammas hamba vastu! Jeesus nõudis ,et kui sulle lüüakse vastu nägu, siis pööra teine pale lööja poole! Jeesusel oli suur populaarsus ja see ärritas ülempreestreid, nõudes Jeesuse hukkamist. Avalikul kohtuprotsessil Pilaatus leidis Jeesuse süütu olevat, aga vastased polnud sellega rahul. Et oma käed nii öelda puhtaks pesta, Pilaatus andis kohtumõistmise üle rahvahulkadele, kes karjusid: „Poo risti!" — ja nii sündiski. Paar nädalat hiljem tulid usklikud jälle kokku ja otsustasid Jeesuse õpetust kuulutama hakata ja nii pandigi alus kirikuile. Inimestel on mõistus ja süda. Mõistust arendatakse koolides. Hea ja kurja vahel vahet tegemisel on süda, mis navigeerib, väldib elulennul eksiteele sattumist ja patustamist oma ligimese vastu. Raudseeesriide taga püütakse kasvatada robot-inimest, kes peab täitma tõrkumatult diktaatorlikku korda! Jeesuse sünnipäevaks valiti talvine pööripäev, sest Jeesuse õpetusega püüti pimedusega löödud inimesi juhtida tõe, õiguse ja armastuse ning valguse poole. Lumi on puhtuse sümbol, kattes ka praegu meie kodumaad paksu vaibaga. Noorusaastail sai sõidetud kirikusse oma tehtud puust regedega aisakellade helina saatel. Laulame ka täna siin südamete soojendamiseks ja noorepõlve mälestuste elustamiseks:" Läbi sahiseva lume sõidab saanike..". Aplaus oli tugev.

TOETUS INVALIIDILE

Sellejärele Saima Varangu kandis ette hästi koostatud luulepõimingu koos ühislauludega. Hingestatult kõlas tema hääl surmvaikses saalis:

. . . „Oh Jõululaps, Jeesus, Sind palun ma,
sel kallil õhtul meid õnnista.
Astu ka Eestimaa rajale,
too õnnistust igale majale!
Jeesuslaps, palun ma. ulata käsi neile,
kes praegu vaevateel kõndimas.
Ma palun Sind ka, tundrasse mine ka,
vaeseid vange seal valgusta,
et Sinu täht oleks säramas,
kus orjadel lootus on kustumas!
Ükskõik, kus viibiks Eestivõim,
et meid kõiki ühendaks Jõulusõim!...."

Üheskoos lauldi: „Oh sa õnnistav, oh sa rõõmustav püha kallis jõuluaeg!..."

Klaveril saatis ühislaule Ines Ahermae.

Herman Mölder teatas, et loosimisele tuleb Saksamaa invaliidide toetamiseks tema poolt annetatud moodid: Aksel Roosma' gravüür „Tankilahing" ja August Mölder'i „Maastik". Ta palus juhatusliiget Helgi Krameril sõna võtta, kes oli möödunud suvel Saksamaal laulupeol olles kokku puutunud paljude invaliididega. Pr. Kramer mainis, et olukord Saksamaal, elades Invaliidide Kodus, on masendav ja kurb. Hale oli vaadata ratastoolides, käe või jala ja tervise kaotanud mehi, kes II maailmasõja ajal, umbes 42 aastat tagasi, võitlesid sangarlikult venelaste vastu kodumaa piiril, et meie siin vabalt ja jõukuses oleme võinud elada ning oma lapsi koolitada! Nii mõnigi pühkis vargsi pisara silmist. Korjandus tõi kokku $320.00. Suurim tänu heldeile annetajaile! Milli Borgstrom teadustajana täitis oma ülesande hästi.

St. Catharines' Eesti Seltsi Juhatus tänab südamest kõiki kokkutulnuid kaasmaalasi, perenaisi ja kõiki neid, kes oma panusega aitasid kaasa sellele ilusale meeldejäävale Jõulukoosviibimisele! Ei saa ka mainimata jätta Jaan Luik'e, kes igal aastal on annetanud meile ilusa oma kasvatatud jõulukuuse selleks ürituseks!

Olles üks viimastest veel laulude järelkajas tulesid kustutamas, oli lõpmata kahju, et kõik on mööduv! Oli nii tore olla koos ühise perena!

St. Catharines'e Eesti Seltsi Juhatuse nimel

ASTA JOSTMAN

Tänavarahutused Kahastanis

Moskvas teatas TASSi teadeteagentuur, et Kasahstani pealinnas Alma Atas on puhkenud tänavarahutused, kusjuures on pandud põlema üks toiduainetekauplus ja põletatud eraautosid. Tänavarahutused algasid pärast seda, kui Kasahstani kommunistliku partei keskkomitee oli Gorbatshovi nõudel tagandanud oma kohalt kaua aega, 22 aastat, sel kohal olnud peasekretäri Kunajevi ja tema asemele määranud peasekretäriks venelase Gennadi Kolbini, kes on tuntud Gorbatshovi toetajana korruptsiooni ja alkoholismi vastu võitlemise'. TASS süüdistab tänavarahutustes „huligaane ja parasiite", nagu see vene terminoloogias tavaline. Kunajev on Moskvas ka poliitbüroo liige ja arvatakse et ta ka selle koha kaotab.

Kuna Moskvas lähemail päevil toimub partei üleliidulise keskkomitee koosolek, siis arvatakse, et seal teostatakse peale Kunajevi veel teisigi muudatusi. Kõneldakse isegi Gromõko asendamisest ülemnõukogu presiidiumi esimehe kohalt.

Üks ameeriklane vabaks, teine vangi

Nicaragua valitsus andis üllatusena tulnud otsusega amnestia valitsusvastate kontrate relvade transpordiga abistamise ja salakuulamise pärast 30 aastaks vangi mõistetud ameeriklasele, Eugene Hasenfus'ile. President Ortega seletas, et otsus on tehtud põhjusel, et Nicaragua tahab häid suhteid Ameerikaga. Hasenfus lasti vabaks pärast seda kui USA senaator Dodd oli külastanud Nicaragua presidenti.

Samal ajal Hasenfus'i vabastamisega vangistati Nicaraguas salakuulamise süüdistusel teine ameeriklane, USA saadikutekoja liikme Tony Hall'i vend Sam Hall. Sandinistide välisminister ütles sel puhul, et Sam Hall'i üle peetakse kohut samal kujul nagu seda tehti Hasenfus'i puhul.

NÄDALA-KROONIKA

(Algus esiküljel)

mide ja üksikute poliitiliste vangide vabaks laskmise eest, kuid lisas, et teisitimõtlejate osas ei ole reformid küllaldased. Hulgad poliitiliselt süüdistatud viibivad ikka veel vangalasi ja vangilaagreis. Ta olevat Gorbatshovile öelnud, et kõik poliitiselt teisitimõtlejad tulevad vabastada.

❶ Kodakondsuse kohtunik, ungari päritoluga Steven Walter astus tagasi kohtuniku kohalt parast seda, kui mitmed kodakondsuse taotlejad oli kaevanud, et ta oli neid küsitlenud poliitiliste vaadete kohta. Ta olevat kodakondsuse taotlejaet küsinud, ka see ei poolda kommunismi ja öelnud, et liberalism viib kommunismile. S. Walteri küsitlemiste kohta esitati liberaalide poolt parlamendis arupärimine ja minister Crombie korraldas kiire juurdluse. Walter oli kodakondsuse kohtunikuks nimetatud peaministri Mulroney poolt ja oli sellel kohal saanud olla ainult aasta aega.

❷ Ida-Berliini lähedasel Schoenefeldi lennuvälja juures purunes lennuõnnetusel Nõukogude liinilennuk, kusjuures sai surma 69 isikut ja 12 sõitjat pääses. Surmasaanute hulgas oli 20 saksa last, kes olid jõuluiks pöördumas tagasi Minskist, kus nad olid õppimas. 12 pääsenud reisija hulgas oli 7 last.

❸ Kanadas elavad armeenlased teevad konservatiivsete parlamendiliikmete juures kihutustööd, et Kanadas 24. aprill kuulutatakse armeenlaste mälestuspäevaks sel päeval 1915. aastal Türgis toimunud suure armeenlaste mõrvamise pärast. Armeenlased väidavad, et sel päeval on Türgis hukatud üle miljoni armeenlase. Enne viimaseid valimisi on konservatiivid lubanud armeenia mälestuspäeva väljakuulutamist, kuid ei ole seda seni teinud, mis on tekitanud armeenlaste juures pettumuse. Kanadas on umbes 60.000 kuni 70.000 armeenlast ja armeenia päritoluga elanikku.

❹ Rootsi politsei arreteeris Stockholmis kaks kurdi, keda küsitleti ühenduses endise peaministri Olof Palme mõrva selgitamisega. Kurdid vangistati ühes ööklubis tekkinud tüli tõttu. Nende kohta tehti kindlaks, et nad on radikaalse kurdi töölispartei PKK liikmed, missugune partei võitleb Tungist eraldatu iseseisva Kurdi riigi eest.

Ülo Tamre:

Võitlejate Ühingute tegevus peab suurenema

Astudes uude aastasse on võitlejate ühingutel eriliseks ülesandeks jätkata võitlust maailma suurima terroristliku võimu vastu, kes alustas aastaid tagasi erilist kampaaniat sõjakurjategijate leidmiseks nende seas, kes lahingutes idarindel jäid võitmatuiks, ütles Eesti Võitlejate Ühingute Liidu esimees Ülo Tamre aastavahetusel „Meie Elule".

Neid 2 sangareid süüdistatakse nüüd kuritegudes, mida see terroristlik valitsuse ise teostas eesti ja teiste rahvaste juures II maailmasõja ajal. Süüdistusteks on vale informatsiooni, valetunnistajad ja vale- või võltsitud dokumendid, mis peamiselt on ette valmistatud Nõukogude Liidus. Nendes süüdistustes leidub vasturääkivusi, kuid mõned kohtunikud ja kohtud loevad N. Liidust saadud süüdistusi niivõrd tõepärasteks, et neid pole vaja kontrollida!

Need, laialtlevitatavad süüdistused ei ole suutnud hirmutada ega vaikima sundida võitlejaid. Nad hoiavad kokku ja kaitsevad üksteist. Praegu on käimas aktsioon Karl Linnase päästmiseks valesüüdistustest ja ebaseaduslikust kohtunike otsusest, mille alusel Karl Linnas tahetakse USA-st välja saata, karistamiseks mõrvade eest, mida ta kunagi pole korda saatnud.

Võitlejad on kirjutanud palju selgitavaid kirju ja saatnud telegramme advokaatidele, kohtunikele ja valitsuste liikmetele ning jutuajamistes ajakirjanikele rõhutanud, et Karl Linnase väljasaatmine N. Liitu oleks andestamatu ning häbiväärne õiguse rikkumine USA kohtu ajaloos.

Uuel aastal võitlejate valvsus ja tegevus peab suurenema, et jääda truuks oma rahva eesrindlike võitlejatena. Kõik selleks, et Eesti võiks saada kord vabaks.

Ühingute ülesandeks on koondada endi ridadesse seni eemalejäänud sõdalasi ja rahvuslikult mõtlevaid noori. Ühingutel tuleb töötada koos samu eesmärke taotlevate teiste eesti organisatsioonidega ning eriti aidata kaasa suurürituste, „Musta Lindi Päev" ja Toetusallkirjade korjamisele ÜRO-le saadetavale eesti, läti, leedu apellile.

Eesti VÜ Liit samal eesmärgil taotleb tihedamat koostööd teiste ikestatud rahvaste, eriti läti, leedu sõjameeste ja teiste rahvuslike organisatsioonidega, kes on tegevad samadel aladel.

Selleks tuleb võitlejate ühingutel arendada elavamat sisemist tegevust, toetada noori ja laskureid ning tõmmata neid kaasa ühiseks võitluseks meie ajaloolise vaenlase rünnakute vastu.

Ärge unustage, et eesti keel on üks maailma ilusama kõlaga keeltest. Viljelege seda. Kui kaob keel, siis kaob ka rahvas. Võitleme edasi kindlas lootuses, et Eesti saab kord vabaks!

Õnne aastaks 1987!

ÜLO TAMRE

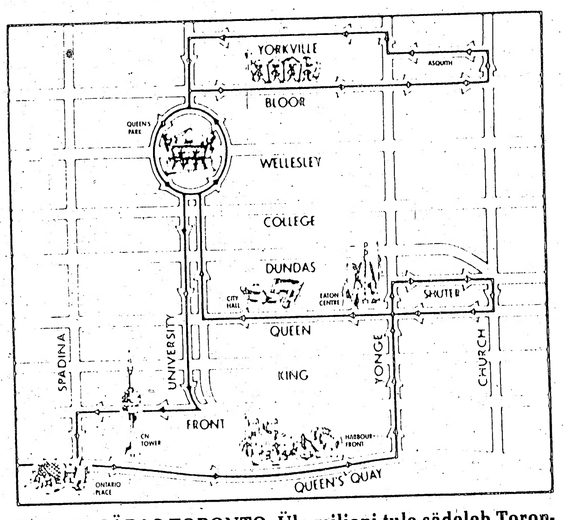

TULEDE SÄRAS TORONTO. Üle miljoni tule sädeleb Torontos 14. jaanuarini. „Spectacle of Lights" on organiseeritud tänavu esmakordselt ja palistab all-linna tänavaid viie miili pikkuselt.

Kanadalasi oli ühenduses Iraani relvadeäriga

Juurdlustel Ameerika relvademüügi üle Iraanile on selgunud, et kaks Kanada ärimeest olid ühenduses Iraani relvadeäriga ja omalt poolt finantseerisid toimunud müügioperatsioone. Selle informatsiooni tegi avalikuks Ameerika CIA direktor William Casey oma seletustes senati juurdluskomiteele. Hilisemaks kahtlustuseks relvadeloo skandaalis on süüdistus, et relvademüügist saadud kasumit olevat kol. Northi poolt juhitud nende senatikandidaatide toetuseks, kes pooldasid Nicaragua kontrade toetamist.

Kanadalastest kaasosanikeks relvadeäris Iraaniga olid majandustegelane Donald Fraser ja kinnisvarade müügi suurärimees multimiljonar Ernst Miller, kes pannud välja 10-20 miljonit relvademüügi sissemaksuks, mida nad seni pole veel täies ulatuses tagasi saanud, kuna relvade saatmise operatsioonid pandi seisma ja iraanlased ei maksa välja lubatud, kuid veel mitte saadud relvade eest. Kanadalased tõi ärisse Iraaniga rikas miljardarist saudi-araablane Adnan Khassaggi, kellega kanadalane Miller on rahvusvahelistes operatsioonides äripartner.

Kõik need operatsioonid toimusid Valge Maja teadmisel. Kanada valitsus saatis Washingtoni protesti, kuna Kanadat ei oldud informeeritud kanadalaste ühendusest Iraani äriga. Washington on nüüd lubanud Kanadat informeerida neile teatavaks saanud asjaoludest. Samal ajal USA kongressi komisjonid jätkavad Iraani-äri küsimuste kompleksis juurdlust.

Kogu Iraaniga olnud relvaäri küsimuste juurdluse eriprokuröri või ametliku nimega iseseisva nõuniku kohale, enne nimetamist Reagan andis nõusoleku, on kolmeliikmeline kohtunike kolleegium esitanud kandidaadina endise advokaatide nõukogu esimehe. Viimasteks surveavaldusteks president Reaganile olid Washingtonis soovitused, et ta vabastaks oma kohtadelt ka presidendi staabiülema Donald Regani ja CIA ülema W. Casey. Reagan on seni keeldunud seda tegemast.

„MEIE ELU"
esindaja
Vancouveris on
VALLY JOHANSON
1(604)684-9911

Laste jõulupuu Montrealis

Laste jõulupuu Montrealis toimus laupäeval, 13. detsembril kiriku saalis ja tõi kokku arvuka hulga lapsi kogudusse kuuluvaist perekonnist — sülelastest kuni sihvakate noorukiteni, kes pikkuselt juba emadele järele jõudmas.

Jõulupuu tuli toime täienduskooli korraldusel, kusjuures laste emad tõhusat kaasabi osutasid. Tuledes särava jõulupuu juurde kogunenud lastele, nende vanemaile ja teistele lastesõpradele ütles teretulemast kooli juhataja Hilja Teose, mispeale ühiselt klaveri saatel lauldi „Üks roosike on tõusnud . . ."

Jõuluevangeeliumi (Luuka 2) luges täienduskooli õpetaja Tiiu Põldma. Sellele järgnes „Püha öö . . ." laulmine.

Lühikese jõulukõne ja palvuse pidas koguduse õpetaja, abipraost Heino Laaneots. Nende osalejate huvides, kes eesti keelt ei valda, põimis õpetaja oma kõnesse ka ingliskeelseid lõikeid. Järgnes ühiselt lauldud „Joy to the World . . ."

Eeskavas ettenähtud klaverisoolo pidi kahjuks ära jääma noore etleja, Veronica Poola äkilise haigestumise tõttu.

I.Ivandi „Ema, miks? . . ." kandsid ette teise klassi õpilased Mark Altosaar, Juhan Nurmberg, Leo Siiman ja nende klassijuhataja.

Siis oli aeg käes koorilauluks. Koolikoor esitas kolm laulu helikunstniku, mag. Karl J. Raudsepa klaversaatel: „Jõulukellad" (A. Maasalo), „Jõululaul" (A.Läte) ja „Lumemees" (eestikeelne lastelaul, seatud tuntud ingliskeelse jõululaulu viisile). Vastavalt täienduskooli tänavusele koosseisule osutus koori kõige mõõduandvamaks liikmeks väike hellakene, Tiiu Nurmberg, kuna ilma tema kaasalaulmiseta oleks seal tegu olnud „Meeskooriga" (kuigi väikseist mehist koosnevaga).

JÕULUNÄIDEND

Jõulupuu eeskavalisele osale pani punkti täienduskooli õpetaja, Katrin Heyducki poolt seatud Jõulunäidend „Kurb kuusekene", kus osalised olid: Kuusekene — Mark Altosaar; Ingel — Andres Altosaar; Jutustajad — Juhan Nurmberg ja Leo Siiman; Röövel — Peeter Smeets; Poiss — Erik Bubleit; Metsloomad — Kristjan Bubleit, Andres Heyduck, Tiiu Nurmberg, Allan Siiman ja Michael Smeets. Kõik etlejad olid südilt oma ülesande kallal ja valmistasid kuulajaskonnale rohkesti rõõmu.

Ühislaule saatis klaveril Karl J. Raudsepp.

Jõulupuulised polnud veel eeskavale järgneva ühislauluga, „Jõulutaadi ootel", lõpulegi jõudnud, kui juba tugevat koputamist uksele kostma hakkas.Tulijaks osutus Jõuluvana. Vaevalt oli kaugelt-tulnu istet võtnud, kui ta pika nimestiku lahti rullis ja selle järele lapsi oma juurde kutsuma hakkas. Kutse peale tuli pisitillukesi, kellele see oli nende elu esimeseks kokkupuuteks Jõuluvanaga, kuid tuli ka neid, kellele Jõuluvana ja tule-minek mingiks uudiseks polnud. Oli neid, kellele ühestainsast pilgust Jõuluvanale piisas, et üleni punastudes ema rüppe tagasi põgeneda, kuid oli ka neid, kes Jõulutaadiga nagu oma vanaonuga koduselt vestlesid.

JÕULUVANA

Nagu kord ja kohus, olid Jõuluvanal kaasas ka kingitused, mida nende saajad pidid lunastama näidates, mida nad seks puhuks õppinud olid. See tingimus kehtis ka täienduskooli juhataja ning õpetajate, samuti pr. Paabo ning kirikuvanema Nikolai Karklini kohta. Nii sai jõuluvana salmikeste ütlemist, küll deklamatsiooni, laulu ja isegi klaverimängu. Mõni mudilane sooritas oma katse nii sosinal, et öeldu ainult tema ja Jõuluvana omavaheliseks saladuseks. jäi. Ometi leidus ka mõni, kelle käest mingi väega ainustki silpi välja meelitada ei saadud. (Mõistagi pole selles midagi ühist Washingtonis hiljuti puhkenud n.n. „Fifth Amendmenti" taudiga). Keegi aga kingituseta ei jäänud, kuna võlglased ajapikendust said järgmiste jõuludeni ning Jõuluvana asus koduteele tühja kotiga, kuna talle saateks ühiselt lauldi „Läbi lume sahiseva . . ."

Täienduskooli daamide ja laste emade poolt korraldatud rikkalik kohvilaud lõpetas kogunemise jõulupuu juures. Kogu sündmus toimus sujuvalt kulgevas perekonnapeo sundimatus ja hubases õhkkonnas ja mitmed perekonna-albumid rikastusid fotodega südantsoojendavaist jõulustseenidest, tänu tähelepanelike isade nobedale kaamerakäsitsemisele. Kahju ainult, et Henn Paabo just Jõuluvana külastuse ajal puuduma pidi.

KARL UTSAL

Sport

Minnesotas 1983. a. peetud laskevõistlustest osavõtjaid. Ees, vasakult – M. Raigna (Min.), L. Pobul (Min.), I. Kase (T.B.), L. Liigvald (T.B.), taga L. Palumäe (T.B.), A. Sokk, (T.B.), E. Sokk (T.B.), Johanson (Min.), T. Raid (Min.), H. Teramaa (T.B.), V. Raigna (Min.), T. Troide (Min.), A. Kalda (T.B.) ja A. Kask (Min.).

Thunder Bay aktiivsed sportlased

Thunder Bay's elavad eestlased, vaatamata vähesele arvule, on Kanada eestlaste hulgas oma sportliku aktiivsuse poolest arvatavasti Toronto järel teisel kohal. Saadud andmetel arvestatakse seal 85 perekonda. Nende eelistatuimaks spordialaks on laskeport, mida nad viljelevad juba üle 20-ne aasta. Peale laskurite on seal veel mõned väga head murdmaasuusatajad. Ülekanadalise kuulsuse on aga saavutanud Tami Saj, kelle ema on eestlane ja kes võistleb defektiivsete laste ujumisvõistlustel ja möödunud suvel Torontos peetud võistlustel võitis uute Ontario rekorditega viis kuldmedalit. Vabaaja meelelahutusena harrastatakse seal veel kalapüüki ja jahipidamist.

LASKESPORT

Sellega alustati juba ajal kui linna nimeks oli alles Port Arthur. Nende organisatsiooni esimeseks vapiks oli sini-must-valgel põhjal ole· püss, kala ja väike pall, nimega Estonian Game-Sport Club, Port Arthur, Ont. Hiljem liitusid nad Eesti Seltsiga, asutades selle juurde spordiringi, mis on kujuned seltsi aktiivsemaks osaks. Esimese laskevõistluse pidasid USA-s Minnesota osariigis elavate eesti laskesportlastega juba 1966.a. Võistlus peeti Thunder Bay lähedal eestlase V. Oja talus, kus tulid võitjateks 1093 silmaga. Minnesota eestlased saavutasid 1088 s. Võisteldakse väikekaliibriliste püssidega, kolmest asendist 10 lasuga. Tulemused arvestatakse mõlema meeskonna viie parema laskuri silmade kogusummaga. Alates sellest võistlusest on võisteldud pidevalt, vaheldumisi Thunder Bay's ja Minnesotas. Selleaastane 21. võistlus peeti 31. augustil Thunder Bay läheduses eestlaste „Sillaoru" talus.

Võitis Thunder Bay eestlaste meeskond koosseisus: Eric Sokk - 266, Allan Sokk - 265, Harry Teramaa - 263, Ilmar Kase - 255, Andrei Kalda - 249 ja Lembit Liigvald - 238, kogusummas 1298 silma. Minnesota eestlaste meeskond, koosseisus Tiit Raid — 263, Arkadi Kask - 260, Lembit Pobul - 243, Mark Raigna - 231, Vello Raigna - 229 ja Robert Pobul - 212, sai kogusummas 1228 silma. Nende aastate vältel on Thunder Bay meeskonna parim tagajärg olnud 1982.a. - 1316 silmaga ja Minnesota meeskonnal 1985. a. - 1313 silmaga. Võistlustel on võitjaks tulnud ja väljapandud karika võitnud Thunder Bay meeskond 15 ja Minnesota meeskond 6 korda. Kaks võistlejat, Harry Teramaa Thunder Bay'st ja Tiit Raid Minnesotast, on võistelnud kõikidel võistlustel. Pärast võistlusi toimub alati ühine sõbralik koosviibimine.

Omavahelisi laskevõistlusi väikekaliibrilisest püssist peeti sel aastal kolm korda. Võisteldi kolmest asendist 20-ne lasuga, kus võitjaks arvestati kahel parimal võistlusel saavutatud silmade kogusumma. Võitjateks tulid: Eric Sokk, Allan Sokk, Harry Teramaa. Andrei Kalda ja Lembit Liigand. Nendest Eric Sokk oma kaksikvenna Allan'iga aitas Toronto meeskonnal 1980. a. Stockholmis peetud Esto laskevõistlustel võidu saavutada, kus Allan tuli teiseks,võites hõbemedali, ja Eric kolmandaks pronksmedaliga. Omavaheline võistlus täiskaliibrilisest püssist 100 m distantsil kolmest asendist 5 lasuga peeti 7. sept., kus võitjaks tuli A. Sokk 123, teiseks L. Liigand 120 ja kolmandaks A. Kalda 118 silmaga.

MEELELAHUTUSED

Harrastatakse kalapüüki ja jahipidamist. Kalapüügivõistlusi peeti sel aastal kolm korda. Esimene — forellipüügiks peeti 8. märtsil Ülemjärvel jääpüügina 10 km kaugusel linnast. Võitjaks tuli Andrei Kalda, kelle forell kaalus 3,1 kg. Teiseks Richard Sokk - 3,075 kg ja kolmandaks Ain Karm - 2,880 kg. Teine võistlus peeti eesti talu läheduses olevatel järvedel kohapüügiks. Esikoha saavutas Andrei Kalda, teise Rita Kalda ja kolmanda Allan Sokk, kellede püütud kohad olid kõik alla kilo. Suurima haugi püüdis sellel võistlusel Lembit Liigvald, kelle saak kaalus 5,380 kg. Kolmas võistlus peeti samadel järvedel, kus esikoha saavutas Jakob Millsver - 1,1 kg kohaga. Teiseks tuli Kalju Õun - 1,025 kg. Suurima haugi püüdis jällegi Lembit Liigvald, kaaluga 4,925 kg.

Jahti peetakse peamiselt põtradele. Sel sügisel Andrei Kalda lasi oma põdra juba esimesel jahipidamise päeval ja teised kõik järgmistel. Thunder Bay head jahimaad põtrade laskmiseks on tuntud ka meie Hamilton'i ja Toronto jahimeestele, kes seal sageli on jahil käinud.

HARALD RAIGNA

Toronto eesti organisatsioonide tegevuskalender

1987

Jaanuar: Pühap., 11. — Maleklubi Paul Kerese mälestusturniir. Pühap., 18. — Eesti Rahvusteater. Harjumaalaste Koondise perekondlik koosviibimine. Neljap., 22. — E.P. Klubi Torontos koosviibimine. T.E. Aiandusklubi loeng. Laup., 24. — T.E. Võitlejate Ühingu aastapäeva pidu. Pühap., 25. — Taliharja pidu.

Veebruar: Laup., 7. — Saarlaste Ühingu pidu. Laup., 14. — T.E. Meeskoori Vabariigi aastapäeva tähistamise koosviibimine. Neljap., 19. — E.P. Klubi Torontos koosviibimine. Reede, 20. — EKN väliskülaliste vastuvõtt. Laup., 21. — T.E.S. Lasteaia Vabariigi aastapäeva pidu. Pühap., 22. — T.E. Seltsi Vabariigi aastapäeva aktus. Neljap., 26. — T.E. Aiandusklubi loeng. Laup., 28. — Estonia orkestri kontsert.

Märts: Pühap., 8. — „Põhjala Tütarde" moenäitus. Teisip., 10. — Harjumaalaste Seltsi peakoosolek. Pühap., 15. — Võrulaste Koondise kokkutulek. Kolmap., 18. — Tartlaste Seltsi peakoosolek. Neljap., 19. — E.P. Klubi Torontos koosviibimine. Laup., 21. — Estonia koori kontsert. Kolmap., 25. — T.E. Ühispanga peakoosolek. Neljap., 26. T.E. Aiandusklubi loeng. Laup., 28. — T.E. Võitlejate Ühingu ja Soomepoiste Klubi sõduriõhtu. Pühap., 29. — T.E. Meeskoori aastakontsert.

Aprill: Laup., 4. — Eesti Rahvusteater. Pühap., 5. — T.E. Seltsi Kevadpopurii. Pärnumaalaste kevadmoenäitus. Neljap., 9. — E.P. Klubi Torontos koosviibimine. Laup., 11. — T.E.S. Lasteaia moenäituse peaproov. Pühap., 12. — T.E.S. Lasteaia moenäitus. Invaliide Toetava Naisringi loterii. Maleklubi kevadturniir. Pühap., 26. — T.E. segakoori juubelikontsert. Gaidide ja skautide malevate jüripäeva paraad. Neljap., 30. — T.E. Aiandusklubi loeng.

Mai: Pühap., 3. — E.P. Klubi Torontos loterii. Laup., 9. — Lasteaia lõpupidu. T.E.R.R. „Kungla" Maiball. Pühap., 10. — T.E.S. Täienduskooli emadepäev. Neljap., 21. – E.P. Klubi Torontos peakoosolek.

Juuni: Neljap., 4. — E.P. Klubi Torontos koosviibimine. Laup., 20. — Hiidlaste Seltsi jaanituli. Teisip., 23. — Maakondliku Esinduskogu Võidupüha tähistamine ja jaaniõhtu.

September: Laup., 12. — T.E.S. Lasteaia algus. Neljap., E.P. Klubi Torontos koosviibimine. Pühap., 20. — Järvalaste Kogu aastapeakoosolek ja perekonnaõhtu. Maleklubi 37. a. turniir. Laup., 26. — T.E.S. Lasteaia peakoosolek. E/M Torontos SügisSimman. Pühap., 27. — E/M Torontos Brunch.

Oktoober: Pühap., 4. — Gaidide ja Skautide malevate aastakoosolek. T.E. Meeskoori aastapäeva perekonnaõhtu. Neljap., 15. — E.P. Klubi Torontos koosviibimine. Pühap., 18. — T.E. Segakoori aastapäeva tähistamine. Neljap., 22. — Organisatsioonide kalendri koostamise koosolek. Laup., 24. — T.E. Skaudisõprade Seltsi sügispidu „Kotkajärve Ball". Pühap., 25. — Mulkide Seltsi koosviibimine. Neljap., 29. — T.E. Aiandusklubi loeng. Laup., 31. — T.E.S. Lasteaia Mardipäev.

November: Pühap., 1. — Invaliide Toetava Naisringi moenäitus. „Põhjala Tütarde" jõululaat. T.E. Võitlejate Ühingu peakoosolek. Laup., 7. — Hiidlaste Seltsi mardipidu. Eesti Rahvusteater. Neljap., 12. — E.P. Klubi Torontos koosviibimine. Laup., 14. — T.E. Seltsi aastapäeva pidu. Pühap., 15. — Etnograafilise Ringi pärastlõuna. Laup., 21. — Toronto Õngitsejate ja Jahimeeste Seltsi pidu. Neljap., 26. — T.E. Aiandusklubi loeng. Laup., 28. — T.E. Võitlejate Ühingu Vabadussõja alguse tähistamine. Pühap., 29. — E.P. Klubi Torontos jõululaat.

Detsember: Laup., 12. — T.E.S. Lasteaia jõulupuu. Pühap., 13. — T.E.S. Täienduskooli jõulupuu. Neljap., 17. — E.P. Klubi Torontos jõulukoosviibimine. Reede, 18. — T.E. Meeskoori ja Estonia orkestri jõulupuu. Laup., 19. — T.E. Segakoori jõuluõhtu. Neljap., 31. — E/M Torontos uusaasta vastuvõtu ball.

1988

Jaanuar: Pühap., 10. — Maleklubi Paul Kerese mälestusturniir. Pühap., 17. — Harjumaa Koondise perekondlik koosviibimine. Neljap., 21. — E.P. Klubi Torontos koosviibimine. Neljap., 28. — T.E. Aiandusklubi loeng. Laup., 30. — T.E. Võitlejate Ühingu aastapäeva pidu. Pühap., 31. — Gaiderkogu Taliharja pidu.

Veebruar: Laup., 13. — T.E. Meeskoori koosviibimine. Neljap., 18. — E.P. Klubi Torontos koosviibimine. Reede, 19. — EKN väliskülaliste vastuvõtt. Laup., 20. — T.E.S. Lasteaia Vabariigi aastapäeva tähistamine. Pühap., 21. — T.E.S. Vabariigi aastapäeva aktus. Neljap., 25. — T.E. Aiandusklubi loeng. Laup., 27. — Estonia orkestri aastapäeva pidu.

Märts: Laup., 12. — T.E. Segakoori lõbus laupäevaõhtu. Pühap., 13. — Hiidlaste Seltsi peakoosolek. Neljap., 17. — E.P. Klubi Torontos koosviibimine. Pühap., 20. — T.E. Meeskoori aastakontsert. Kolmap., 23. — T.E. Ühispanga peakoosolek. Neljap., 24. — T.E. Aiandusklubi loeng. Laup., 26. — T.E. Võitlejate Ühingu ja Soomepoiste Klubi sõduriõhtu. Pühap., 27. — T.E. Seltsi Kevadpopurii.

Aprill: Laup., 9. — T.E.S. Lasteaia moenäituse peaproov. Eesti Rahvusteater, Pühap., 10. T.E.S. Lasteaia moenäitus. Invaliide Toetava Naisringi loterii. Maleklubi kevadturniir. Neljap., 14. — E.P. Klubi Torontos koosviibimine. Pühap., 17. — Pärnumaalaste Seltsi kevadmoenäitus. Pühap., 24. — T.E. Segakoori kontsert. Gaidide ja skautide malevate jüripäeva paraad. Neljap., 28. — T.E. Aiandusklubi loeng.

Mai: Pühap., 1. — E.P. Klubi Torontos loterii. Laup., 7. — T.E.S. Lasteaia emadepäev ja lõpupidu. Pühap., 8. — T.E.S. Täienduskooli emadepäev. Neljap., 19. — E.P. Klubi Torontos peakoosolek.

Juuni: Neljap., 2. — E.P. Klubi Torontos koosviibimine. Neljap., 23. — Maakondliku Esinduskogu Võidupüha pühitsemine ja jaaniõhtu. Laup., 25. — Hiidlaste Seltsi jaanituli.

Ürituste kuupäevade muutmise või tühistamise puhul palume teatada ürituskalendri pidajale: O. Piil, tel. 466-6237.

KGB spiooni Hamani't autasustati ordeniga

STOCKHOLM — Siberisse asumisele deporteeritud Eesti Vabariigi diplomaadi poeg Arthur-Johan Tuldava saabus Rootsi 1955.a., olles saanud N. Liidus põhjaliku väljaõppe luuretegevuse alal. Ta infiltreerus REE-sse, tegutses eesti keele lektorina Gimo rahvaülikoolis ja andis välja isegi eesti keele õpiku rootslastele. Tema tegelikuks luureülesandeks oli asuda tööle luuretegevuse alal USA-s. Ta külastas New-Yorki, kus tal „ärahüppamise" ettekäändel olid läbirääkimised ka USA luureasutustega. Need läbirääkimised ebaõnnestusid, kuna USA-l puudus usaldus tema suhtes. Ta pöördus tagasi Rootsi ning varsti seejärel 1963.a. „hüppas tagasi" N. Liitu. USA luureasutused avaldasid hiljem täpse ülevaate läbirääkimistest Arthur Hamaniga (selle nime all tegutses A.-J. Tuldava kogu oma luuretegevuse perioodil Rootsis) ja tema spiooni väljaõppest N. Liidus. Eestis avaldas ta Arthur Haman'i nime all mälestuskilde „Sõbrad ja vaenlased", mis ilmus 1967.a. VEKSA ühingu „Kodumaa" väljaandel, ilma raamatu tiraažiarvu märkimiseta.

Hiluti ilmus okupatsioonilehe „Nõukogude Õpetaja" 4. oktoobri numbris teadaanne, et Tartu Riikliku Ülikooli kateedrijuhatajat ja dotsenti Juhan Arturi p. Tuldava't on autasustatud Töötunalipu ordeniga.

(Balt-Press)

„MEIE ELU" ESINDAJA MONTREALIS

KARL UTSAL

5875 Cavendish Blvd. Apt. 801
Montreal, P.Q. H4W 2X9
Tel. (514) 488-6228

◍ Ka N. Liidu ruumirelvade programm sai suure tagasilöögi kui tuli hävitas ta ainsa „lendava laboratooriumi". Kuna Moskval ametlikult sellist programmi ei ole, piirdus sõnum ainult ühe lausega.

KUHU MINNA?

◍ **Kolmap., 31. dets. Eesti Maja uueaasta vastuvõtu ball algusega kl. 19.00.**

◍ **Neljap. 1. jaan. EKL-i uusaasta vastuvõtu brunch Tartu College'is algusega kl. 12.00.**

◍ **Reedel, 16. jaan. Eesti Ohvitseride Kogu aastavahetuse koosviibimine Tartu College'i kohviku ruumes algusega kl. 19.00.**

◍ **Pühap., 18. jaan. Eesti Rahvusteatri Kirev pärastlõuna Eesti Majas algusega kl. 16.00.**

Steen lasteaia jõulupuul esitatud lastenäidendist. Foto–O. Haamer

Suusapäevad veebruaris Vermondis

Seekordsed suusapäevad USA-s toimuvad, nagu mineval aastalgi, esimesel veebruari nädalalõpul Vermondi osariigis Pico Peak'i suusakuurordis. Paari miili kaugusel asuvas motellis (Grey Bonnet Inn) on reserveeritud üks korrus osavõtjate majutamiseks koos toiduga. Kogunemine algab reede õhtul 6. veebruaril ja laupäeva hommikul toimuvad omavahelised mägisõidu võistlused vastavalt iga osavõtja NASTAR süsteemi händikäpile. Laupäeva õhtul on ühine õhtueine ja koosviibimine koos võitjate austamisega.

Motellis on saun ja siseujula, mida meie suusasportlased möödunud aastal terve nädalalõpu kestel ohtralt kasutasid. Pühapäeval jätkub mägisuusatamine igal oma käe peal, kuid lähem ümbruskond pakub suurepäraseid võimalusi ka murdmaasuusatamiseks. Nii näiteks algab Grey Bonnet motelli tagant kohe ilus suusarada, mis kulgeb miilide viisi läbi lumerüüs mägise metsamaastiku.

Mägisuusatamise võistlused laupäeval korraldab juba sellel alal suurte kogemustega suusasportlane Riho Melts, kes kutsub käesolevaga kõiki eesti mägisuusasportlasi osa võtma ja kellelt saab täpsemat informatsiooni selle osa kohta telefonil õhtuti (516)671-5669. Ühismajutamise informatsiooni annab ja reservatsioone võtab vastu sel aastal jälle Lembit Puström, kelle telefon on (201)263-3073 ja aadress 40A Birchwood Lane, Boonton, New Jersey 07065. Ilma toiduta ja soodsamate hindadega, eriti perekondadele lastega, saab motellitube üürida mitte kaugel Rutland'i Holiday Inn'is. Selle kohta võib saada täpsemat informatsiooni Riho Meltsilt.

C. OTTWAY HERBALIST

Ravitaimed, tervislikud toiduained, vitamiinid ja mineraalid.
Nõuanne ja sõbralik teenimine eesti rohuteadlase A. TOIGER'i poolt.
300 Danforth Ave. Toronto, Ont. M4K 1N6. Tel. 463-5125

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
Tel. (416) 466-1951
(416) 466-1502

LILLEDE SAATMINE ÜLEMAAILMSES ULATUSES.
Eriti pulmadeks — värsked ja kunstlilled
Matuseks — pärjad ja lillekorvid.
Puuviljakorvid.
Käsitöö kinkeesemed — kullasepa-, merevaigu-, kerae mika-, naha ja puunikerduse alal.
Räägitakse eesti, läti ja inglise keelt.
Avatud: äripäevadel 8.30–6.00 p.l., laupäeval 8.30–5.00 p.l.

KIRJANDUS □ KUNST □ KULTUUR

Eesti raamatud ilmuvad jätkuvalt

Moodustatakse ka EKK raamatute B-seeria jaoks pidev liikmeskond

Hoolimata majanduslikest ebakindlatest tingimustest on eesti raamat eksiilis suutnud siiski püsida. Rohkem kui nelikümmend aastat eksiilis viibimist kuulub eesti raamat õigustatult ka meie elupilti. Eesti algupärane kirjandus on paguluses meie rahvusliku elujõu näitajaks ja meie traditsioonide säilitajaks, aga kui eestlaste kultuuritarvete rahuldajaks. Muidugi pole meie kirjandusturg enam nii elav kui kümmekond aastat tagasi, aga see on siiski püsinud ja aastate jooksul väga palju pakkunud meie kultuurivaramusse, meid aidanud pagulusükinduse vastu, olnud meile lootuseandjaks, põhiliselt ka relvakski, kui seda nii pateetiliselt väljendada.

Bernard Kangro

Pöördume mõningate küsimustega meie pidevama ja olulisega raamatute tootja, Eesti Kirjanike Kooperatiivi poole. Meie küsimustele vastab Bernard Kangro, selle kirjastuse direktor ja töötaja EKK asutamisest peale.

— EKK asutamisest 1951.a. lõpul täitub tänavu 35 aastat. Kui palju teoseid on selle aja jooksul ilmunud?

— Kui arvestada kokku meie kaks eri seeriat, A- ja B-seeria, on meil ilmumisel praegu 335-es raamat.

— Ütlete A- ja B-seeria. Kas iseloomustaksite neid lühidalt. Mis vahe on neil liigi poolest ja levitusviisilt?

— A-seeria sisaldab pidevalt ilmuva, samas formaadis, ja žanriliselt ühtlase rea — romaanid, mälestused, novellikogud. Need on koondatud sarjadesse, müügitehnika pärast poolsarjadesse. Praegu on ilmumisel 31. poolsarja viimane teos. B-seeria raamatud on liikide järgi luuletuskogud, pilditeosed, noorsooraamatud, monograafiad, teatmeteosed jne. Müük on toimunud B-seerias kindla liikmeskonna kaudu, raamatuklubide põhimõttel, kuna B-seeriat pole me muudele saatnud kui otsetellijaile. Seda viimast moodust on otstarbekohane nüüd kindlamale alusele viia.

— Mainisid muudatust B-seeria raamatute tellimise osas. Milles see seisab? Ja miks on senise mooduse kindlamale alusele viimist vaja?

Eesti iseseisvusaeg unustatud

Kuna Eesti kuulub nüüd poliitiliselt Sovjetimaa külge, siis kirjeldatakse ka Eestit enamasti nendes raamatutes, mis käsitlevad N. Liitu.

„Library of Nations" („Rahvuste raamatukogu"), mille kirjastus on Time-Life Books, Amsterdam, seisab ka veidi Eestist; ja nimelt raamatus, mille nimi on „The Soviet Union" („N. Liit").

See on suur punane raamat, paljude värviliste fotodega, mis kirjeldab Sovjetimaa elu võrdlemisi erapooletust vaatevinklist. Eestlastest räägitakse lühidalt leheküljel nr. 70, kus seisab, et eestlased näevad välja kui skandinaavlased, kuid on suguluses soomlastega. Eestlaste kärarikkaim enesekultuuri väljendus olevat „Laulupidu", millega alustati aastal 1869, ja mida peetakse iga viie aasta tagant Tallinnas. Seal esineb kuni 30 000 lauljat ja kuulajaid on 200 000.

Üks laulja ütles: „Esimene laul on Leninile ja viimane on Sovjeti rahvaste sõprusele, aga mis on nende vahel, kuulub meile."

Raamatus ei öelda, et eestlased on kunagi olnud iseseisvad.

Üks värvifotodest (lk. 109) olevat Eestist, ühe kloostri siseruumist, kohas nimega „Piukhtitsy" (?).

Lätlastest on ka üks foto (lk. 61), kus rahvariides läti tüdrukud esitavad rahvamuusikat Siberi raudtee ehitajatele. Fotodelt näib, et raudteeehitus käib seal peamiselt inimeste jõuga.

Muide, raamatu leheküljel nr. 70 on N. Liidu rahvuste kaart, kus iga rahvus on märgitud eri värviga. Suurem osa (põhjapoolne osa) Eestit on sellel kaardil värvitud venelasteks.

Ü.S.

Ilmus uus MANA nr. 54

Eesti kultuuri ja kirjanduse ajakirja „Mana" uus 54. number ilmus novembris ja on Torontost tellijatele väljasaatmisel. Kaanekujunduse on seekord teinud Rhode Island School of Designi professor Hardu Keck, kelle taieseid leidub ka siselehekülgedel. Need kuuluvad samasse sarja, mille Keck esitas Helsingis a. 1983 Pelini galeeris toimunud näitusel. Suureks uudiseks selles numbris on kodumaal elava kirjaniku Jaan Kruusvalli näidendi „Pilvede värvid" täielik tekst. Näidendit, mis traagilistes toonides käsitleb kodumaalt põgenemist 1944.a. sügisel, mängiti mõned aastad tagasi Tallinna Draamateatris suure rahvamenuga. Seda ei ole Eestis seni trükis avaldatud.

Ilmar Jaksi novell „Kimäär" puudutab eestlaste elu Torontos ja Pariisis autorile omase vaheda irooniaga. Uusi luuletusi on Ilmar Mikiverilt ning Ivar Grünthalilt on järg tema suuremahulisele värssromaanile „Laulu võim". Ära on toodud pikem katkend „Akadeemiline Tartu väljaspool ülikooli müüre" prof. Gustav Ränga memuaaride käsikirjalisest teisest köitest. Filosoofiadoktor Vootele Vaska essee „Õiglus, loogika ja mõistuse ekstaas" on pühendatud Ilmar Tammelo mälestusele, käsitledes ka selle eestlasest filosoofi rahvusvahelise tähtsusega elutööd. Endel Kalamilt on isiklikele mälestustele ja heliloojaga kirjavahetusele rajanev artikkel „Eduard Tubin — Eesti suurim sümfoonik". Füüsikadoktor Rein Silberberg annab huvitava ülevaaste „Eesti teadlaste panus maailma astronoomias ja astrofüüsikas", kus vaadeldakse Struvede suguvõsa, Mädleri, Schmidti, Õpiku, Rootsmäe, Kipperi, Tammanni, Härmi, vendade Toomrete, tänapäeva Eesti kuulsaima astronoomi Jaan Einasto ja teiste maailmamõõtmelisi saavutusi. Väliseesti teadlaste portreede sarjas on teinud H. Grabbi intervjuu leksikograafi Paul Saagpakuga, milles viimane pajatab oma eluteest Mustjalast Massachusettsi ning eesti-inglise kapitaalse sõnaraamatu saamisloost.

Teatrispets Mardi Valgemäe esitab andmeterikka tagasivaate Geislingeni pagulasteatrile Saksamaal koos kümne arhiivifotoga. M. Valgemäe on kirjutanud ka arvustuse Elmar Maripuu näidendi „Esivanemate hääled" lavastusele New Yorgis. Rohket käsitlust leiab kirjandus. I. Grünthal analüüsib suurt tähelepanu võitnud Peeter Puide rootsikeelset romaani „Baikalini, mitte kaugemale" ja Mari Saadi proosaloomingut, ning Paul Reets kodumaa nimeka poetessi Viivi Luige luulet. I. Mikiver retsenseerib Mati Undi „Räägivad", I. Grünthal Aimee Beekmani romaani „Loobumisvõimalus" ja Hannes Oja viimast Herbert Salu esseedekogu „Mana" numbri 54 lõpetavad toimetaja ja väljaandja Hellar Grabbi kommentaarid ja ingliskeelne sisukokkuvõte. Seda viimast „Mana" sirvides võib tõesti ütelda, et see vastab oma ingliskeelsele alapealkirjale „International Journal of Estonian Literature, Art and Science". Uut „Mana" nr. 54 saab tellida hinnaga Can $16.00 aadressilt: H. Grabbi, 3602 Albee Lane, Alexandria, VA 22309. „Mana" on müügil ka „Meie Elu" talituses.

Kinkige pühadeks mälestuskogu

„TUNDMATA TULEVIKKU"

S. VEIDENBAUM

Väljamüügihind $10.00

— Oleks huvitav teada, milliseid raamatuid on näiteks A-seerias viimasel ajal ilmunud ja lähemal ajal ilmumas.

— A-Seerias peale H. Susi kaheosalise sõjaraamatu „Sarviku sulased" Arvo Mägi novellid „Hingede helin" H. Salu romaan „Siiditee servad" ja Rutt Eliaseri dokumentaal-romaan ta elust väljasaadetuna Siberi „Üheksa ametit". Ilmumisel on, kuid ei jõua siiski pühadelauale A. Moori „Koer ja nukk", lühieepikat vanas külajutu maneeris.

— Ja B-seerias?

— Veidi varasemast ajast ja on õnneks veel saadaval: V. Uibopuu põhjapanev uurimus meie endi päritolust „Meie ja meie hõimud", Ristikivi ja Kangro 31 kirja aj fotot „Kirjad romaanist", Kalju Lepiku üheteistkümnes luuletuskogu „Kadunud külad", ka Annus Rävälä haruldasel haarav luuleraamat, vangilaagris kirjutatud „Vorkuta Värsse" teises täiendatud trükis. Saada on veel ka Raimond Kolga luulekogumik „Võõral maal kirjutatud värsid". Veidi varasemast on müügil veel Mägi näidendid „Jeruusalemmast Tallinna" ja tema hiljuti ilmunud artiklite ja esseede kogu „Aeg kirju ei kuuluta". Kõige värskem on nüüd sama trükikojast välja jõudnud Helmi Elleri lühimonograafia Ain Kalmusest. Ja jõululauale jõuab ka A. Vihalemma uus luuletuskogu „Viis on viis", otsekui lähedaselt ta hiluti ilmunud tõlkekogu rootsi luuletajalt Nils Ferlinilt „Laule ja luulet".

— Ja lähemas tulevikus B-seeriast?

— Ilmumisel Valev Uibopuu mahukas artiklite, uurimuste ja esseede kogumik „Ajavoolu võrendikest". Samuti on peatselt ilmumisel Kangro esseedekogu „Häitsememehi ja pärlipüüdjaid" II köide. Juba tükk aega on koostamisel üks meie olulisemaid teaoseid — fotodega varustatud, biblio- ja biograafiline ülevaade eesti raamatust eksiilis aastatel 1945-85 kaugest minevikust laenatud pealkirjaga „Eesti raamatukuulutaja eksiilis".

— Nii et neid kõiki mainitud on veel saada?

— Jah, neid saab tellida kas esindajate kaudu või otse kirjastuselt: EKK, Box 3001, 220 03 Lund, Sweden.

Eesti nüüdisgraafika

Tartu College'is esines loenguga kunstiteadlane Jüri Hain Tallinnast, kelle viibimist Torontos sugulasi külastamas kasutas Kirjanduse Sõprade ringkond temalt ettekande saamiseks. Jüri Hain on sündinud Tallinnas juunis 1941.a. Alg- ja keskhariduse saanud oma kodulinnas ning kõrgema astme kunstiteadlasena graafika alal Tartu Ülikoolist prof. Valdemar Vaga õpilasena.

Oma ettekande algul märkis referent kaht põhilist momenti eesti graafika arengus: Esimene Tartu ülikooli taasavamisel ja selle juures ka joonistuskursused (1803), mille juhatajaks kutsuti Dresdenist K.A. Senff, kes oli mitmekülgne graafik. Teiseks eesti oma kunsti alal sai graafika Ado Vabbe algatusel koha vastasutatud „Pallases" (1920), kust meie esimesed graafikud Wiiralt, Laigo, Mugasto jt.

Kuna Jüri Haini teema „eesti nüüdisgraafika" piirdus ajaga pärast 1960-nendaid aastaid, on vahepealse tühiku loogilise selguse ja seose mõttes seda tühikut mõne lausega püütud iseloomustada, mida allakirjutaja teeb alljärgnevas lõigus:

OKUPATSIOONIAEG

Meie iseseisvusaegne elukorraldus paisati okupatsiooni-aastal 1940/41 täielikult segi. See kehtis ka kunsti alal. Suund seati Marksi ja Lenini õpetuse alusel. Seda uut tuli ka visuaalselt propageerida ja kunstnikele leidus küllalt ülesandeid ja teenistust. Tekkis võistluski, ületrumpamine ja ülepakkumine. See kõik oli vaid üürike. Front uute okupantidega lähenes. Ei võidud jalgu jääda ja enesehävingule vastu minna. Taanduti ja koonduti Jaroslavis, moodustades Jaroslavi kollektiivi. Ka uue okupantide käsi ei käinud paremini ja Jaroslavi kollektiiv siirdus tagasi Eesti pinnale. Nad hakkasid määrama pealesõjaaegset e. kunsti üldilmet. Neile lisandus omariikluse ajast nooremaid ja peatselt ka juba esimesi Kunstiinstituudi lõpetajaid. Vormilt realistlik, sisult sotsialistik, temaatilised tellimused ja kompositsioonid, mille aluseks n.n. isamaasõja temaatika, demonstratsioonid j.m. taoline. Tähelpanu lasus dekoratiivsusel ja plakaatlusel.

Alles 1960-nendate aastaile lähenedes hakati enam nägema, kujutama ja avastama kunstispetsiifilisemaid väärtusi, mida referent vaatles ja mida saatis teatud heldivus nüüdisaegse autoreile ja nende loomingule. Noorem, võrsunud põlvkond otsib uusi graafilisi väljendusvahendeid ja laiendama ainevalda. Võib märgata romantilist kallakut ja üldjoontes eesti graafiga rahvuslik. Võib täheldada kunstnike suuremat süvenemist valitud teemade arendamise, enamat läbitunnetamist, fantaasiat ja emotsionaalset kõla. On lisandunud uute tehnikute ja tehnikakompositsioonide kasutusele võtt.

KOLMIK

Oma poolteisttundi. kestvas ülevaates ja käsitluses tõi referant elavalt silmi ette paarikümne parima nime nende hulgas rida nooremaid, kellele pandakse suuri lootusi. Erilist tähelepanu jagas aga triole — Peeter Ulas, Vive Tolli ja Concordia Klar. Neist esimese looming asub kusagil maali ja graafika vahemail ning püüdleb eesti varasemate kunstitraditsioonide edasielamist. Concordia Klar oma eripärase fantaasiamaailma seost leiab eesti rahvakunsti ornamentikast lähtuvate kujunditega ja Vive Tolli kujundirikkuses teostused põimuvad kaasaegsed motiivid vanade etnograafiliste elementide ja muinasjutukujudega. Nooremaist Mare Vint ja Marje Üksine on tähelepandavad ning nende töist olid mõned ka näitusel. Meelde jäid veel Evi Tihemets, Õnne Eelma, Enno Otsing, Vello Vinna ja veel mitmed. Huvitav oli märge, et eesti graafikas on mees — ja naiskunstnike arvuline seis võrdne, Lätis sama, kuid Leedus naisgraafikuid vaid üks kolmandik.

Loengust osavõtt oli elav ning esitati rohkesti küsimusi. Referent paelus aga oma professionaalsusega.

R.A.

„MEIE ELU" talitus võtab vastu ajakiri

Triinu

tellimisi.

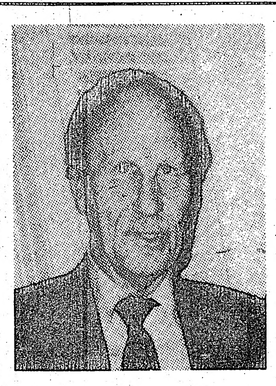

Henrik Visnapuu nimelise Kirjandusfondi laureaadiks Heino Susi

Henrik Visnapuu nimelise Kirjandusfondi Valitsuse poolt moodustatud žürii — koosseisus dr. Alfred Kurlents, dr. Viktor Kõressaar, dr. Felix Oinas (esimees) ja kirjandusteadlane Eti Sirg — otsustas Fondi 1985-86 aasta auhinna määrata dr. Heino Susi teosele „Sarviku sulased" II (koos varem ilmunud I osaga), avaldatud Eesti Kirjanduse Kooperatiivi väljaandel.

Žürii motiveeris oma otsust järgmiselt:

„Heino Susi tõsieluromaan „Sarviku sulased" I-II on tõeline ja ainulaadne Eesti Relvagrenaderide Diviisi epopöa, kirjutatud sõdalase keeles ning sõdalase meeles ja paatose asemel pipardatud huumoriga, isegi musta huumori ja kohati sarkasmiga. Kangelastest on saanud igapäevased inimesed, treenitud sõna kuulma, kuid võimelised iga olukorras ka endi eest seisma. Sõdurinaljad ja grenaderide argoo teevad kirjelduse usutavaks, kuigi võivad pikapeale muutuda häirivaks.

„Sarviku sulased" on otseseks jätkuks Heino Susi soomepoiste raamatuile. Kogu selles ulatuslikus memuaar-romaanide sarjas, mis on nüüd lõpule viidud, on autor andnud haarava pildi patriootiliste eesti noorte saatusest Teise maailmasõja keeris."

Henrik Visnapuu nimeline Kirjandusfond loodi 1953. aastal. Sedapuhku antakse auhind välja 34. korda. Hindamisele tulid raamatud, mis olid ilmunud 1. oktoobrist 1985 kuni 30. septembrini 1986. Fondi on toetanud algusest peale järjekindlalt luuletaja vennapoeg arhitekt Herk Visnapuu. Fondile on pidevalt teinud annetusi Eesti Kultuurfond USA-s ja teised eesti organisatsioonid Ühendriikides.

Kas legend või mitte . . .

Kus oli Jeesus 18 aastat?

2.

„Kus oli Jeesus Naatsaretist oma elu 12 ja 30 aastate vahel, millest ristiusu pühad kirjad vaikivad — Uue Testamendiga alates?" See oli küsimus, mis käesolevate ridade kirjutaja eelmises kirjutites üles tõstis. Tuhanded raamatud, mis temast on kirjutatud, on läinud neist 18 aastast vaikides, (või ilma konkreetpilti andmata) välja arvatud üks, mille juurde nüüd tuleme . . .

1894. aastal ilmus New Yorgis üks erakordne raamat, pealkirjaga „The Unknown Life of Jesus Christ from Buddhistic Sources". Autoriks oli üks täiesti tundmatu vene aristokraatlik doktor Nicholas Notovich. Vähesed on tänapäeval sellest raamatust kuulnud või midagi lugenud. Kuid varsti järgnesid selle ilmumisele skeptilised ja kirikute ringkordadest isegi mahategevad arvustused. Selles polnud midagi imestada, sest kõik, mis selles raamatus oli, kõlas liiga fantastiline, uskumatu ja isegi ohtliku traditsiooni-murdmisena kristlaste vaimse rahu rikkumiseks, mida kirikud püüdsid hoida valju konservatiivsusega ja piibli puutumatusega! Kuid nüüd, kus huvi ristiusu tagapõhja ja sellesse sulatatud teiste uskude kaasmõju vastu on kasvanud, on elustumas ka huvi selle vastu, mis dr. Notovich'i raamatul on öelda Jeesuse „kadunud aastate" müsteeriumist.

DR. NOTOVICH

Kõigepealt aga raamatu saamisloost: dr. Nicholas (Nikolai) Notovich, inimesena väga intelligentne, teaduslike kalduvustega (mõnes osas ka seikluste armastaja), aetuna tugevast huvist „müstiliste ja salapäraste maade vastu sealpool Himaalaja mägesid" ja samal ajal, seesmisest põlevast tahtest, midagi konkreetsemalt kuulda Vene Kesk-Aasias asuvate islamlaste ja budistide hulgas liikuvast „püha Issa (Jeesusse) elu" legendist, mis jutustavat tema Indias ja Tiibetis viibimisest aastate kestel, millest kristlased midagi ei tea!

1887 asus Notovich pikale ja kohati ohtlikule rännakule läbi Afganistani, Punjabi, Tiibeti, Kashmiri, Indiasse, saadetud mõnedest päriselanikest-teejuhtidest ja keeleoskajast. Ta eesmärk oli peamiselt „igavese lume maa", Tiibeti pealinn Lhasa, kus „püha Dalai-laama" elukohas olevas kloostris hoitavat „Püha Issa elu" originaalset dokumenti, või manuskripti. Notovich pidas igapäev hoolega reisupäevikut, kuhu ta kandis isse (märkimisväärselt hea ja värvika kirjutusandega) kõik oma rännu detailid.

Kuid saatuse (või nagu N. mainib, Jumala) tahtel ta Lhasa'sse siiski ei saanud! Teel sinnapoole, läbistades Ladak'i ja sealse pealinna Leh'i, kukkus N. Kitsal mägiteel hobueesli seljast nii õnnetult, et murdis jalaluu. Kaaslased kandsid ta kanderaamil Leh'i juures asuvasse suurde kloostrisse, kus budistidest laamad (budausu preestrid) lahkelt võtsid Notovitch'i oma hoolde ravimisele. Pikemaajalisel peatusel tutvus varsti kloostri pea-laamaga, kellelt kuulis õnneliku uudise: Lhasa's olevat tõepoolest „püha Issa elu" käsikirja originaal, kirjutatud hindu bramiinidest kroonikute ja Nepali budistidest preestrite poolt pali keeles. Kuid hiljem see tootud Tiibetisse, tõlgiti tiibeti keelde, ning see tõlge (kokku 2 raamatut) hoitavat sellest ajast peale sellessamas, Himis'e nimelises kloostris, mille raamatukogu olevat üks suuremaid ja rikkalikumaid. Notovich'i tungiva palve peale andis pealaama loa neid raamatuid näha ja koguni neist tõlkeid teha! Suuremat õnne ei osanud Notovich unistada! . . .

200 VÄRSSI

Nii algas „Jeesus Kristuse tundmata elu budistlike allikate järele" esialgne kirjapanemine. „Püa Issa elu" oli raamatutes jäädvustatud üksikute lugude ja episoodidena, salmides ja värsside vormis. Ühe tiibeti ja vene keeli valdava Notovich'i kaaskonna liikme aeglase ettelugemise-tõlkimise järele kirjutas N.valitud värsid vene keeles oma päevikusse.

Nii kogus neid värsse 200 ümber, millised esinesid kõik Notovich'i poolt trükivalmis korrastatud esialgses käsikirjas, pärast N-tagasijõudmisat pingutavalt reisurännakult. Autor kavatses raamatu trükkida vähemalt ühes lääne-euroopa keeles. Kuid enne ta pöördus terve rea tuntud kirikumeeste poole (peam.vene ortodoksse ja rooma katol.) „siira ja ausa arvamuse avaldamiseks" teosele.

Tagajärg oli rohkem kui pettumusrikas. Nii näiteks kardinal Rotelli, pariisis, arvas, et sellise sisuga raamat olevat ülimal määral ebakohane ja soovimatu, kuna Kirik (katl.) olevat niigi juba küllalt kannatanud „uue ateismi-laine rünnaku vastu võitlemisel" (ta mõtles siin 19-da sajandi ratsionalistlikku liikumist, eriti katol. kirikus). Üks teine kõrge prelaat Vatikanis püüdnud Notovich'i altkäemaksuga ära osta, arvates, et N. sihiks on tegelikult ainult raha, sensatsiooni teel! Vene ortodoksskiriku juhid olevat olnud shokeeritud, ning soovitanud Notovich'i käsikirja mahamatmist ja nii kiirelt, kui võimalik!

* * *

Millest siis „Püha Issa elu" kõneleb?

Vastavalt sissejuhatavale üld-osale oli Issa (Jeesuse) sündimise (taassündimise) sihiks, ta enda vabal tahtel — budistlik ideaal — oma elu ja isikliku eeskujuga aidata inimestel leida tee lunastusele, kannatustest vabanemisele. Ning sellise kaasinimeste aitamisega ise tõusta vaimselt kõrgemale, et korda-kunagi saavutada „Valgustatu" (Budha) tase, mis võimaldab, sellesse ellu tagasitulemata, õnnes ja rahus vaimselt ühineda „Igavese Vaimuga" (Jumalaga), kellest osa, „Universaalse Hinge" näol, elas tema sees, kõrgelt arenenuna juba sündides . . .

VELLE (Järgneb)

Saatkonnahoone Londonis

Eesti Vabariigi viimane kants Briti saarel

STOCKHOLM — Eesti Vabariigi saatkonnahoone Londonis on muutunud kõvaks pähkliks juristidele, kes peavad lahendama küsimuse, mis sellest ilusast majast saab, kirjutab „Dagens Nyheter".

Omanik — Eesti Maapank — on N. Liidu poolt likvideeritud. Kuid see oli Eesti Vabariigi valitsus, kes kandis kulud ja peakonsul Ernst Jaakson New Yorgis peab seda oluliseks:

„Pole kusagil öeldud, et Briti valitsus võiks hoone üle võtta."

Kuna Briti on omandanud Eesti riigi varandused Inglismaal, on Ernst Jaakson sunnitud kasutama Eesti nappe fonde USA-s, et tasuda kõrgeid makse, mida Kensington Borough nõuab saatkonnahoone kuludena.

Eestlased alistuvad vaevu ilma võitluseta. Londoni saatkond on Eesti Vabariigi viimane kants Briti saartel.

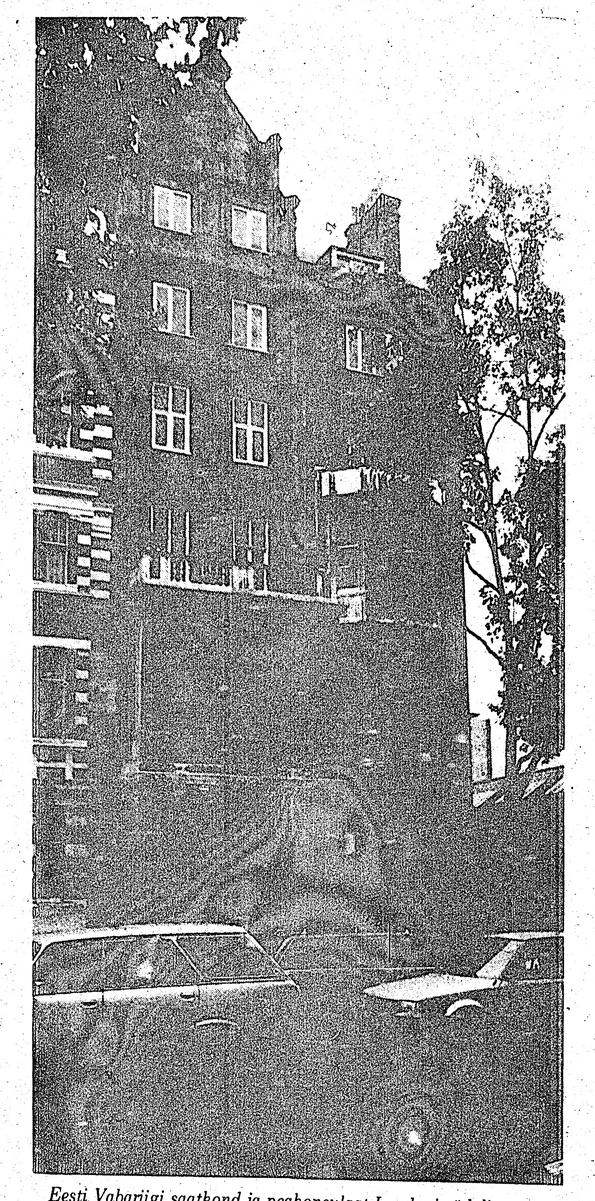

Eesti Vabariigi saatkond ja peakonsulaat Londoni südalinnas. Foto: Osmo Vatanen.

Rootsi suurima hommikulehe toimetusliige Osmo Vatanen külastas Esti Vabariigi saatkonda ja tegi telefonilise jutuajamise peakonsul Ernst Jaaksoniga New Yorgis.

Oma külaskäigust ta kirjutab:

AJALOO SÜMBOL

Tagasihoidlik, kuid hästipuhastatud messingsilt tumepruunil, raskel tammepuust välisuksel Londoni südalinnas sümboliseerib dramaatilist ajalugu sellel sajandil. Sildile graveeritud tekst ütleb lakooniliselt: „Eesti Vabariigi Saatkond ja Peakonsulaat". Uksest paremal leidub rida valgeid signaalinuppe. Signaal kajab suures hoones, sammud kajavad ukse taga kivipõrandal, uks avaneb ja esile astub Anna Taru, sirge, valgejuukseline daam sõbraliku, kuid väärika silmavaatega, Eesti riigi viimane esindaja Londonis.

Saatkond nooblis Viktoria stiilis hoones Queens Gate 167 Kensington Gardeni juures on üks väheseid jälgi iseseisvast Eesti riigist.

New Yorgis leidub veel üks peakonsulaat, konsul Los Angelesis, Torontos aukonsul ja Bonnis Läänе-Saksamaal esindaja, kes kaitseb eestlaste huve. Nii Pariisis kui ka Berliinis leiduvad endised saatkonnahooned, mis aga kuuluvad kohalike võimude valdkonda.

Anna Taru esindab riiki, mis kadus maailmakaardilt 17. juunil 1940. Selle päeva hommikul veeresid punaväe soomusmasinad ja jalaväg üle piiri. Ainult mõned nädalad hiljem teostas okupeeriv võim ka vormilise vallutamise, kui maa muudeti „nõukogude vabariigiks".

Kuid saatkonnad välismaal jäid paigale, kuna teised riigid ei tunnustanud okupatsiooni juriidiliselt õiguslikuna. Seda tegi küll Rootsi, seepärast pole siin ka saatkonda alles.

AEG ON PEATUNUD

Saatkonna hoones Londonis on aeg pikkamööda peatunud. Anna Taru juhib meid kontoriruumidesse alakorral, kus mööblipolstrid on hakanud pikamööda pragunema. Koos majateenijaga peab ta võitlust aegamööda edeneva lagunemise vastu maja rohkem kui 30-nes toas. Tema abikaasa August ei suuda enam kaasa aidata ja Anna Tarul endal on aastaid üle 80.

Pildid iseseisvast Eesti riigist ei ivad seinu. President Konstantin Pätsi portree vaatab tõsiselt piltidele elegantseis saalides. Kristallist kroonlühtrid, lihvitud kivipõrandad, alabastersambad, nooblid laed, biedermaiermööblid. Valgus imbub alla viiekorruselisse halli, trepikojas elegantsetele balustraadidele pidusaalide mehekõrgustest akendest, kus sametkardinate voldid vaevalt suudavad varjata kulumist.

Vaikne hämarus tubades asetab sordiini helidele ja kustutab sammude kaja. Ainult 24. veebruaril, iseseisvuspäeval, löövad tuled särama ja maja täitub jälle elu ja liikumisega. See on üks neid päevi, mil Anna Taru võib jätkata neid traditsioone, mis said alguse 1919 ja tema eelkäijad alustasid oma tegevust hoones, mille ostis Eesti Maapank. Kuulsamaid nendest olid Oskar ja Aino Kallas, soomlanna, kes armus oma uude kodumaasse ja muutus üheks selle kuulsaist naiskirjanikest.

ANNA TARU

Anna Taru kannab tiitlit „administraator". Briti välisministeerium keeldub tunnustamast järeltulijaid viimsele Eesti välisministeeriumi ametlikule esindajale, August Bergmanile, kelle elupäevad lõppesid mõned aastad tagasi. Ei leidu ju rahvusvaheliselt tunnustatud valitsust, kes võiks nimetada uue saadiku. Eksiilvalitsus, mis eksisteerib Stockholmis, ei oma neid õigusi. Inglased ei soovi ka, et Eesti diplomaatiline peakorter, mis leidub New Yorgis, akrediteeriks esindajaid Londonisse. (Seevastu nõustub USA, et peakonsulaat New Yorgis nimetab uusi konsulaaresindajaid.)

Anna Taru peamine ülesanne on teostada tõlketöid ja vahendada Eesti passi avaldusi peakonsulaadile New Yorgis ning väljastada isikutõendeid. See vajadus pole suur, kuigi tegevusväli hõlmab Euroopat ja Austraaliat.

„See oli tegelikult tõepoolest üks mees Norrast, kes mulle ühel päeval helistas ja hüüdis vaimustatult telefonis: „Mul läks see korda, mul õnnestus see!" Ta oli saabunud Inglismaale Eesti passiga, kuigi tal Norra pass oli igaks juhuks teises taskus," jutustab Anna Taru.

Ta saabus Londonisse 1936, äsja gümnaasiumi lõpetanu Tallinnas, kindla otsusega õppida inglise keelt. Hiljem kohtas ta endast veidi vanemat Augustit, kes kuulus allveelaeva juhtkonda ja oli masinist. Ta jälgis Armstrong-Vickers laevatehases Eesti allveelaeva „Kalev" ehitamist, et põhjalikult tuttvuda selle tehniliste finessidega. Allveelaeva pardal sõitis ta ka Eestisse tagasi. Pärast okupatsioone õnnestus tal pääseda jälle Inglismaale ja nad abiellusid. Anna Taru mäletab veel Eesti riigi hävingukriisi 1940, kui ta töötas saatkonnas:

„Ol ime hirmul. Sovjeti saatkond oli Teispool tänavat nagu ka Scotland Yard. Minister Torma helistas mulle ja palus oma hoole alla võtta teatud tähtsaid dokumente, kui Sovjet üritaks saatkonnahoonet üle võtta. Kuid Inglismaa kohtles meid kui erapooletut riiki — mõne teise saatkonna personal leidis paiga Isle of Man'il . . .

Nüüd ootavad inglased, et ma kaoksin."

KÕVA PÄHKEL

Saatkonna hoone on muutunud kõvaks pähkliks juristidele, kes peavad lahendama küsimuse, mis sellest ilusast majast saab. Tõenäolikult on hoone kuulsa briti arhitekti Mervyn Macartney silmapaistvaid saavutusi ning võetud ehitismälestuste kaitse alla. Tema huvi uusklassitsismi vastu avaldub ehituse välimuses.

(„VÄLIS-EESTI")

Budism levimas Eestis

Ühes Soome ajakirjas avaldati kahel leheküljel ja kolme pildiga artikkel budismi praegusest levikust Eestis. Harri Sirola sulest ilmunud teksti pealkirjaks oli: „Kas sa kahtled minus? Budistlik selgeltmägija ime Eesti vennasvabariigis."

„Oleme Tallinnas, Kadrioru pargis asuvas viirastuste maja ülakorrusel. Kell on kolm hommikul, tuul ulub vanades räästastes. Istume Vello Värtnu, Eesti Siddarthaks (budisti epiteet, tähendades „meest, kes on saavutanud oma eesmärgi") hüütud idamaa teadjaga lamedail, pilliroovärvilisil patjadel. Madalal laual on avatud piibli suurune aasia horoskoobiraamat, mida Vello rahulikult sirvib. Ta on just äsja rääkinud mulle mu mineviku detailidest niivõrd täpselt, et olen peaaegu kaotanud oma teadvuse."

Värtnu korter asub kuski Kadrioru pargi kandis, puumajas, mille kolme toa seinu katavad idamaised maalid, plakatid ja postkaardid. Raamaturiiuleid ehivad kümned Buda miniatüürbüstid, millistest osa on valatud hämmastavalt taidurlikult Vello enda poolt.

Autori järgi torkas isegi Värtnu välimus silma oma palja pea, laubaskortsude ja lotosasendiga otse sensatsioonilisena — ehtsa buda mungana. Ta seda tegelikult ligikaudu olevatki, kuna Värtnu on rajanud budistliku vennaskonna Tallinnas. Tal on õpilasi ja ta ise on õppinud Lõuna-Venemaa kloostreis ning lugenud idamaa filosoofiat käsitlevaid teoseid. Sellist kirjadust on Eestis aga väga raske saada.

Värtnu viis soomlase oma buda kirikusse, mis asub Tallinnast saja kilomeetri kaugusel. Koha nime ei öeldud, kuid siia oli püstitatud möödunud suvel seitsme inimese kätetööga kivist ja tsemendist ehitisi. Neid valgeks lubjatud ja kuldvärviga dekoreeritud ehitisi hüütakse „stupadeks" (budismi mälestustähised) ja need asuvad erakrundil. Värtnu rääkis muiates, kuidas ametivõimudel on neid vaadates suud lahti jäänud.

Budiste pole Eestis praegu palju. Paari aasta kestel on Värtnule kaasa tulnud paarkümmend õpilast ja veljeskond kasvavat pidevalt. Unistuseks ongi rajada Eestisse budaklooster. Tegevus toimub praegu välismaalt saadetud eraannetuste ja üksikute raamatute abil.

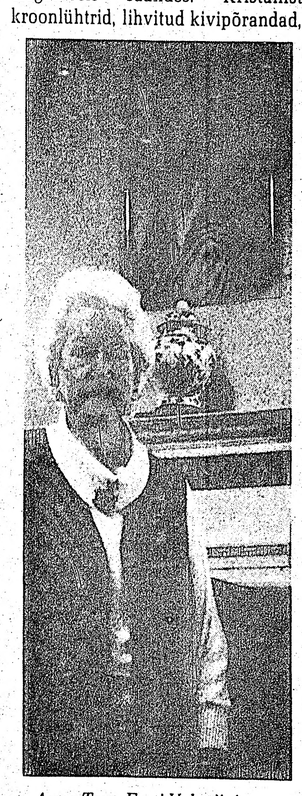

Anna Taru, Eesti Vabariigi saatkonna administraator Londonis Foto: Osmo Vatanen, 1986.

UNUSTAMATA ARMAST ELUKAASLAST, EMA, TÜTART, ÕDE JA VANAEMA

VALVE TOMANDER'i

sündinud 27. juunil 1925 Tali vallas
surnud 13. detsembril 1986 Torontos

mälestavad valusas leinas

TOIVO
poeg EDGAR perekonnaga Oshawas
ISA Baltimores
õde ILME perekonnaga Baltimores
VENNAD perekondadega kodumaal

Armastus ei väsi iialgi!

Moskva õiendab:

„surnuid ja mahalastuid ei olnud . . ."

STOCKHOLM (EPL) — Maailma ajakirjandusest läbi käinud teated, et 12 eestlast, kes mobiliseerituina Tšernobõli koristustöödele, keeldusid kiirguspiirkonnas töötamast ja karistuseks maha lasti, on sundinud nõukogude võimusid dementeerima.

Dementeerijaks oli pandud sõjakomissaari asetäitja Eesti alal Leo Nõmma, seega eestlaste mobilisatsiooni tegelik teostaja. Nõukogude uudistebüroo APN on teinud temaga jutuajamise, milles ta ümber peab lükkama Stockholmis Eesti Vangistatud Vabadusvõitlejate Abistamiskeskuse pressikonverentsil edasi antud informatsioonid okupeeritud Eestist, milliseid pressikonverentsi juhataja Ants Kippar nimetas „usaldusväärseiks".

Leo Nõmma seletanud, et informatsioonid, nagu oleks mobiliseeritud eestlasi maha lastud või et nad oleksid keeldunud Tšernobõlis neile määratud koristamistööde tegemisest „on algusest lõpuni valed". Ei vastavat üldse ka tõele, et koristustöödele saadetud eesti mobiliseerituist oleks keegi haigestunud.

Dementeerija ei nimetanud valeks seda, et sundmobilisatsioon toimus.

Kuhu on kadunud kohv ?

Sellele on palunud selgitust paljud lehelugejad okupeeritud Eestis. Küsimus kinnitab tõsiasja, et soodustustes nomenklatuuritöötajate osas pole toimunud mingisuguseid muutusi. Neile on endiselt avatud müügi eriosakonnad ja nad ei tea midagi enamuse ostjaskonna tegelikest vajadustest. Nii kirjutab üks lugeja lehele:

Kirjutate küll, et rekordmüük, aga poes ju kohvi pole, kust see suurmüük alguse saab?

Sellele vastab lehes Hulgikaubanduse Kontori juhataja A. Loo nii:

Kohvi puudust meil pole mingisugust. Seda veetakse kauplustesse pidevalt. 1985.a. veeti meilt 14,4 tonni kohvi, tänavu oktoobris 34,7 tonni.

Toimetus helistas siis pisteliselt mõnedesse toidupoodidesse ja mis selgus?

„Õismäe 2" juhataja V. Toome: Meil ei ole praegu kohvi müügil. Seda pole me saanud kogu oktoobrikuu jooksul."

Kauplusest „Sakala" öeldi, et just praegu läks paarsada väikest pakki müügile, mida jätkub paariks tunniks. Enne seda saadi kohvi viimati 20. oktoobril. Kauplusest „Tõnismäe" müüdi kohvi paar tundi 20. oktoobril.

(„RAHVA HÄÄL")

KIRIKLIKKE TEATEID

EELK PEETRI KOGUDUS
817 Mt. Pleasant Rd., Toronto, Ontario M4P 2L1
Praost Andres Taul. Tel. 483-4103
Kantselei tel. 483-5847
Õpetaja Edgar Heinsoo
Tel. kodus 283-9387
Tel. kirikus 483-6848
Organist dr. Roman Toi

VANA-AASTA ÕHTU JUMALATEENISTUS armualauaga 31. detsembril kell 6 õhtul. Teenivad mõlemad õpetajad, solist Estra Väli-Toompuu.

UUS-AASTA JUMALATEENISTUS 1. jaanuaril kell 11 hommikul. Teenib õp. E. Heinsoo.

1. jaanuaril kantseleitunde ja õp. kõnetunde ei ole, samuti 31. dets. hommikul. Vajaduse korral helistada õpetaja kodustel telefonidel.

Pühapäeval, 4. jaan. kell 11 homm. JUMALATEENISTUS.

JÕULU- ja UUS-AASTA nädalatel regulaarseid õpetajate kõnetunde ei ole, vajaduse korral kodustel telefonidel helistada.

Kantselei on avatud teisipäeviti kl. 10 h. – 6 õhtul ja jälle neljapäeval, 8. jaan. kl. 10 h. – 4 p.l.

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS
383 Jarvis St., Toronto, Ont. M5B 2C7
Õp. Udo Petersoo
3714 Beechollow Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3T2
Tel. 624-6128 või 625-5930, kirikus 923-5172
Organist pr. Asta Mitt
Koorijuht pr. Asta Ballstadt

1. jaan. 1987 kell 12 päeval UUS-AASTA JUMALATEENISTUS. Teenib piiskop Karl Raudsepp. Solist Irene Loosberg.

Pühapäeval, 4. jaan. kell 11 homm. KOLMEKUNINGAPÄEVA JUMALATEENISTUS. Solist sopran Helmi Betlem. **Pärast jumalateenistust algab leeriõpetus.**

Pühapäeval, 11. jaan. kell 4 p.l. pühapäevane JUMALATEENISTUS.

Pühapäeval, 18. jaan. kell 11 homm. pühapäevane JUMALATEENISTUS.

ÕPETAJA KÕNETUNNID: teisipäeviti 6—8 õhtul ja neljapäeviti 2—8 õhtul.
KIRIKU KANTSELEI avatud: neljapäeviti 10—4 p.l.

Koguduse SEGAKOORI harjutused igal esmaspäeval kell 7 õhtul.

PÜHAPÄEVAKOOL iga jumalateenistuse ajal. LEERIEELSED iga hommikuse jumalateenistuse ajal.

EESTI VABAKOGUDUS TORONTOS
20 Thorncliffe Ave. Tel. 463-6223.
Jutlustaja E. Saraoja
Kirik: 562 Jones Ave. Tel. 461-2077

Neljapäeval, 1. jaan. kell 11 homm. JUMALATEENISTUS külaliskõnelejatega ja koosviibimine.

TORONTO EESTI S.P. ADVENTKOGUDUS
804 Broadview Ave.
(Allmaaraudtee vastas, Eesti Maja poole)
Tel. 626-3417

Laupäeval 3. jaan. kell 9.30 homm. ISSANDA SURMA MÄLESTUSTEENISTUS. Kell 11 homm. PIIBLIKLASS.

TORONTO EMMANUELI EVANGEELNE KOGUDUS
21 Swanwick Ave.
Tel. 698-5645
Jutlustaja Allan Laur
72 Appleby Cres., Markham, Ontario L3R 4L2
Tel. 477-6248

Kolmapäeval, 31. detsembril: Kell 8 õhtul. VANA-AASTAÕHTU EMMANUELIS. Vaimulik kava ja õhtusöök. Valguspildid. Allan Laur ja koguduse kaastöölised.

Neljapäeval, 1. jaanuaril: Kell 11 hommikul. UUS-AASTA JUMALATEENISTUS koos Issanda surma mälestamisega. Kõneleb Allan Laur.

(Buss Eesti Kodust 45 minutit enne jumalateenistusi).

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Jutl. Kaljo Raid
36 Bards Walkway, Willowdale Ontario M2J 4T9
499-6488
Jaan Andreller
10 Parkland Rd., Scarborough, Ont. M1N 1Y5
699-6137

„VABADUSE KUULUTUS" RAADIOSAATED IGAL PÜHAPÄEVAL kell 3–3.30 p.l.

Kolmapäeval, 31. dets. kell 20.00 PEREKONNAÕHTU eine ja kavaga. Kell 23.00 AASTAVAHETUSE PALVUS, K. Raid, alt A. Kaups.

Neljapäeval, 1. jaan. kell 00.15 ISSANDA SURMA MÄLESTAMINE. Kell 16.00 UUSAASTA LAULUS JA TUNNISTUS.

Pühapäeval, 4. jaan. kell 11 h. KOLMEKUNINGAPÄEVA JUMALATEENISTUS. Kõneleb K. Raid ja nõukogu. Meeskoor.

Eesti Sihtkapital Kanadas
Annetused, testamendi-pärandused ja mälestusfondid on tulumaksuvabad. Suunake oma annetused noortele ja teistele eesti organisatsioonidele
Eesti Sihtkapital Kanadas
kaudu tulumaksuvaba kviitungi saamiseks. — Eesti Maja, 958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

TARVO TOOMES
MONEYSTRAT Inc.
Uus aadress alates 5. jaanuarist 1987:
10 Summerhill Ave.
Toronto, Ont.
Yonge'i allmaaraudtee peatuse juures.
Telefonid endiselt 495-6805, 968-1444

LAHKUS MEIE ARMAS ISA, VANAISA, VANA-VANAISA,
VEND, ÕEMEES, NAISE VEND, ONU JA ÄI

EVALD TAMMARU

sündinud 8. detsembril 1907 Rakveres
surnud 16. detsembril 1986 Torontos

Leinavad kurbuses

MAI ja CHARLES
MATI, CAROL ja KRISTA
ENN, LEMMI, TAIVO ja VIRKO
EPP, VICTOR, VIRGE, AIKI, VICTOR OLAV ja ULLA
TARMO JÜRI ja KRISTA
ERIK, CRISSY, STEPHANIE ja HOLLY
LINDA ja CHRIS
LISA ja KEITH
KARIN ja GRANT

ÕIE, PEEP, KARL ja UKU
ANU, ALAR, MARKUS ja LUKAS
HILDA GHENO
MARTA LUIG
REET ja REIN
SUGULASED Kodumaal

Puhka rahus.

ARMAST

EVALD TAMMARU't

mälestavad

Puhka rahus. ALICE ja ARTEMI KIPPER

ARMAST KOOLIVENDA

EVALD TAMMARU't

mälestavad koolivennad

AUGUST NÕMM abikaasaga
KARL VOLDT abikaasaga

PIKA RASKE HAIGUSE JÄRELE LAHKUS MEIE ARMAS
EMA, VANAEMA, VANAVANAEMA JA SUGULANE

IRENE KLEINERT

sündinud 9. augustil 1903 Tallinnas
surnud 19. detsembril 1986 Dodge Center, Minn.

Mälestavad kurbuses

HELGI abikaasaga
SAIMI abikaasaga
DOLORES perekonnaga
ELISE Rootsis

R. S. KANE Ltd.
MATUSEMAJA
UUS ASUKOHT
6150 Yonge St.
(Goulding Ave., lõunapool Steeles)
Willowdale
221-1159

Eestlaste poolt eelistatud ja traditsiooniliseks kujunenud
MATUSEMAJA
Matusemaja on üle 115 aasta teeninud Metropolitan Torontot sama perekonna poolt väljakujunenud traditsioonidega. Moderniseeritud avarad ruumid, kvalifitseeritud personal ja küllaldaselt parkimiseruumi.
Väärikas teenimine
ROSAR-MORRISON
FUNERAL HOMES LTD.
T. L. MORRISON — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Telefon 924-1408

MEIST LAHKUS ARMAS MEMM

ANNA K. SÄÄVER

sündinud 14. märtsil 1895 Suure-Jaanis
surnud 26. detsembril 1986 St. Catharines'is

Mälestavad leinas

LAPSED ja LAPSELAPSED perekondadega

MÕTTESÄHVATUSI

Läänes kasvab kontsentratsioonipuudus, Idas kasvavad kontsentratsioonilaagrid.

Maailmas on rohkem narre kui kodasid nende jaoks.

Kes keskteed otsib, peab teadma et keskteel on kaks äärt.

Lapsed söövad oma revolutsionäärid.

Nad seisid nagu üks mees. Misugune jõuraiskamine!

Noorte revolutsionääride poliitiline strateegia on sageli nagu olümpiaidee: osavõtt on võidust tähtsam.

Poliitikud on rahva häältest nii huvitatud, et nad neid hääli ei kuule.

Eurooplastel on pikk traditsioon Ühendatud Rahvaste rajamiseks. Neil tarvitses ainult välja rännata.

Künism on räbala tervisega huumor.

Terav keel on ainuke teritatud asi, mis pideva tarvitamise juures veel teravamaks läheb.

Mõned inimesed ei või isegi kärbsele kurja teha, kuna nad on võimetud kärbest püüdma.

Saamatuid antvärke võib tunda sellest, et nad tulevad.

Ettejutus mittetotalitaarsest kommunismist meenutab röstitud lumepalli.

Kogunud NIHITS

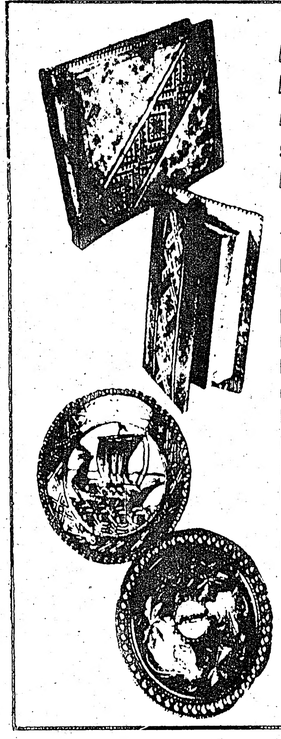

Külastage „MEIE ELU" kus leiate mitmesuguseid sobivaid kinkeesemeid

TEKSTIIL: linikud, linad, sohva padjakatted jne.
PUUST: seinataldrikud, kannud, kirstud jne.
EHISNAHATÖID: albumid, kirjaplokid, külalisraamatud, raamatukaaned, rahakotid jm.
HELIPLAADID ja KASSETID
RAAMATUD (ka lastele) ● EESTI LIPUD (suured) ● EESTI MAAKAARDID ● MAALID ● SEEBID ● KREEMID „Kamill" ● „RAKUDA" masseerijad ● POSTKAARDID jne.

958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6
Tel. 466-0951
(Eesti Majas, II korral)

ARMAST LELLETÜTART

SALME AUKSI't

mälestavad

PEETER JUHANSOO perekonnaga
HILDA HAAMER abikaasaga

ARMAST

SALME't

mälestavad kurbuses

JÜRI AUKSI
PEETER ja HILLAR AUKSI perekondadega

KALLIST

SALME AUKSI't

leinavad

ANETTE ja MIHKEL VESKI

KUULUTUSED

palume talitusele anda KUNI KL. 5 ESMASPÄEVA ÕHTUL, et kindlustada nende ilmumine järgmises lehes.

Eesti arst valvekorras

1. jaanuaril
dr. R. Vanaselja 921-7777
3. ja 4. jaanuaril
dr. H. Tari 224-0402
10. ja 11. jaanuaril
dr. M. Leesment 481-6834
17. ja 18. jaanuaril
dr. T. Maimets 469-1322
24. ja 25. jaanuaril
dr. R. Pahapill 921-7777
31. jaanuaril ja 1. veebruaril
dr. A. Rebane 461-6383

„MEIE ELU" kontori lahtioleku ajad:

Avatud 29. ja 30. dets.
Avatud 31. dets. kella 9-1 p.l.
Suletud neljap. 1. jaan. 87.

ELEKTRIK
Igasugused elektritööd, parandused, uuendused, koodues või ettevõtetes.
HALLING
Tel. 762-9190
Lic. E1044

VAIMULIKUST PERSPEKTIIVIST!

Iga uus aasta on võimalus uueks algatuseks, uuteks paremateks otsusteks. Ärgem unustagem neis JUMALAT kes oli, on ja igavesti jääb!

„. . . ükski loodu (inimene) ei ole Temale nähtamatu, vaid kõik on alasti ja paljastatud Tema silma ees; ja Temale tuleb meil aru anda."

Ebr. 4:13.

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA
Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad:
M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor
733 Mount Pleasant Rd.
(lõunapool Eglintoni)
Helistada tel. 489-8811 ● 489-8002

MeieElu
ÜKSIKNUMBRID ON MÜÜGIL:
TORONTO
Rooneeme pagariäris ..... 484 Queen St. W.
„Meie Elu" talituses ..... 958 Broadview Ave.
Broadview Delicatessen .... 141 Danforth Ave.
The Finnish Place ..... 5463 Yonge St.
Viking Foods ..... 133 Laird Dr.
THUNDER BAY
Finnish Book Store ..... 168 Algoma St.

Eestlaste ajaleht „MEIE ELU" levib üle kogu maailma, kus asub eestlasi. ● Tellige ja lugege „MEIE ELU". ● Nõudke „MEIE ELU" proovinumbreid.
„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $43.00, 6 k. $24.00, 3 k. $15.00. ● USA-sse 1 a. $47.00, 6 k. $25.00, 3 k. $16.00. Ülemeremaadesse 1 a. $52.00, 6 k. $28.00, 3 k. $18.00.
Kiripostilisa: Kanadas 1 a. $28.50, 6 k. $14.25, 3 k. $7.00. USA-sse 1 a. $33.00, 6 k. $16.50, 3 k. $8.00. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $62.00, 6 k. $31.00, 3 k. $15.50.
„MEIE ELU" TALITUS
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada

Tellimiskupong:
Palun saatke minule „Meie Elu" ..... kuuks.
Tellimisraha siinjuures .....
(Tshekiga„ panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).
Nimi: .....
Postiaadress: .....
Kuupäev .....
.....
(Allkiri)

Sündmusterikas aasta 1986 Vancouveris

Aasta 1986 oli Vancouveri eestlastele täis meeldivaid sündmusi. Linna 100-aasta juubelipidustused, EXPO-86, provintsivalitsuse ja linnapea valimised. Neist kõikidest võtsid eestlased aktiivselt osa. Võeti vastu külalisi ligidalt ja kaugelt ja teeniti ära kiidusõnu ja lugupidamist.

Vancouveri linna juubeli puhul Kanada päeval oli Stanley Parki ülesse pandud näituselaud maitsekate eesti käsitööde, kunsti- ja kultuuriesemetega. Samas demonstreeris Olga Vesik kudumiskunsti. Näituse korraldajaks oli Vancouveri Eesti Seltsi abiesimees Tommy Vesik.

Expo-86 võtsid eestlased osa esinemistega mitmest linnast mitmel ajal ja mitmes kohas. Sellest on aga ülevaated varem ajalehes ilmunud. Keda üldse mainitud ei ole, on noor Matteus Vaga, kes esines pidevalt nii Expol kui ka linnas Shelli kompanii poolt asutatud noorte orkestris „Shell Summer Pops". Matteus mängis tsellot ja vajaduse korral ka pasunat (trompet) ja kuuldavasti lendab orkestriga ka Expo-88 Brisbane, Australiasse. Veel võib lugejaid huvitada vahepeal selgunud põhjus, miks Expo korralvalve ülem eestlaste õhupalli Musta Päeva demonstratsioonil puruks torkas. Nimelt, venelased olevat kartnud, et õhupalli on peidetud pomm! Expo defitsiit oli $311 miljonit, milline kaetakse Loto 649a tuludest.

Nii provintsi kui ka linnavalitsuse valimistel olid mitmed eestlased aktiivselt tegevuses. Eriti muret tunti linnapea ühe kandidaadi suhtes, kelleks oli tuntud vasakpoolne juudisoost advokaat Harry Rankin, kes kuulduste kohaselt esindas N. Liidu päranduste jahtijaid põgenike hulgas. Mõlemas valimises said suure häälte enamuse parempoolsed parteid ja kandidaadid. Peaministriks valiti eestlastele hästituntud „fantastic" Bill Vander Zalm, kes on muide ise ka immigrant Hollandist. Linnapeaks valiti noor Gordon Campbell. Ja loota on uusi tuuli selles provintsis ja linnas.

Expole järgnenud eestlaste tegevus suundus oma loomulikku rada traditsionaalsete sündmustega, nagu EkÜK loenguõhtud, Kirikufondi tuluõhtu, koguduse ja pensionäride basaarid, Eesti Seltsi Kirev õhtu, Kukli õhtu ja organisatsioonide jõulupuud. Uueks tegevuseks on Vancouveri eestlastel ettevalmistused järgnevalt suvel peetavate Lääneranniku Eesti Päevade jaoks.

KOGUDUSED

Vancouveri kõige aktiivsemad organisatsioonide on meie kogudused. Jumalateenistused on regulaarsed igal pühapäeval, mille raames pühitsetakse ka taolisi tähtpäevi, nagu koguduste juubeleid, kodumaalt lahkumise aastapäeva, tänupüha, ja teisi meie vabariigiaegseid tähtpäevi — viimaseid paralleelselt Eesti Seltsiga. Vancouveris on kaks suuremat kogudust — Peetri luteriusuline ja Ühendatud kogudus. Peale nende peavad teenistusi veel Ap. Õigeusu kogudus (kord kuus) ja raadiosaade igal pühapäeval. Väga tihedalt on seotud ühiskonna tegevusega Peetri kogudus, kes annab edasi ka teateid ilmalikkudest sündmustest, eriti Expo ajal. Suurt rõhku paneb kogudus teadetele N. Liidus vangistatud vabadusvõitlejate olukorrast.

LEER

Leer toimub ainult Peetri koguduses. Sel aastal on leeriklassis viis noort. (Matteus Vaga, Rodney Tautiala, Chris Buckley, Marni Fraser ja Mihkel Ranniste.)

BASAAR JA KUKLIÕHTU

Iga-aastane koguduse basaar toimus pärast jumalateenistust, 26. oktoobril. Kõige hinnatum „ese" basaaril oli koduküpsetatud rukkileib, mida siin linnas väga mitmed eesti perekonnad harrastavad. (Rukkileib on delikatessen ärides saadaval suures valikus.)

Kukliõhtu peeti sel sügisel 6. detsembril. Koos oli umbes 90 inimest. Kukliõhtu korraldas koguduse naisring. Avasõna ütles naisringi esinaine Valve Värtina ja naisringi liikmed süütasid lauale asetatud küünlad Ida Vink'i poolt seatud laulu „Süüdake nüüd küünlad" saatel. Lühikese palve pidas koguduse õpetaja Thomas Vaga. Kavas oli jõululaule ja esinemisi vaheldumisi. Jõululaulude juhatajaks oli koguduse õpetaja ja klaveril saatis organist Tarmo Viitre. Külalisena esines USA piiri tagant tuntud kandlemangija Martin Kink nii iseseisvalt kui ka koos koguduse õpetajaga melodeklamatsioonidega. Lydia Naano esitas luuletuse „Ilusaim mälestus" ja Laine Viitre jutustas jõulöö pärast-sõjaaegses DP laagris Bayeris, kus kodumaa kaotanud õnnetuid põgenikke püüti jõuluõhtul lõbustada maskiballiga! Veel kõneles oma kogemustest Helmi Tutti. Kuna seekordne kava oli osavasti kokkuseatud, kujunes ka kogu õhtu meeldivalt nauditavaks.

LASTE JÕULUPUU

Vancouveri Eesti Seltsi Täienduskooli jõulupuu peeti 13. detsembril. Õp. Vaga pidas vägahuvitava jõulukõne, mis eriti paistis meeldivat lastele. Kavas oli kolm laulu Seltsi segakoorilt Toomas Kirve juhatusel. Täienduskool esitas esmakordselt neli pala vastloodud orkestrilt, keda juhatas Imbi Tanner Harding. Orkestris oli üksteist noort ja kasutati mitmet liiki muusikariistu — üks vaga ilus ettekanne, millest said osa võtta ka need, kelle eesti keel pole mitte küllaldane. Laulukooris laulis 12 õpilast. Esitati „Kelgusõit" ja „Küll on kena kelguga". „Esimesest jõulukuusest" ja „Kuidas leiti jõulupuu" jutustas pr. Linda Aug. Järgnes laste laulumäng „Jõulupidu metsas", kus tegelasteks olid kõik Täienduskooli õpilased. Teemaks oli tegelikult väikese lapsukese unenägu, keda ema uinutas lauluga „Uinu vaikselt mu lind." Unenäos nägi lapsuke metsas loomakesi, lapsi ja poisse; lumesadu ja lumesõda. Kõik osalised olid head nende osades. Sujuv ja nauditav. Ja lõpuks ilmus jõuluvana (Enno Lepnurm). Rahvast oli saal täis ja rohkelt oli rõõmsaid ja energilisi mudilasi kuulajate hulgas, kes ilmselt keele oskamatuse tõttu pidasid „oma etenduse" inglise keeles. Teadustajaks oli Seltsi abiesimees Tommy Vesik ja klaveril saatis esinejaid Malle Vasara.

PENSIONÄRID

Pensionäride traditsiooniline basaar peeti 7. detsembril pärast jumalateenistust Eesti Kodu aulas. Peale käsitöö ja loteriile annetatud esemete oli müügil ka vabariigi-aegseid rahaühikuid — metall- ja paberrahad. Teine müügilaud oli kohaliku eesti delikatessfirmal, kus müüdi ka jõuluvorste. Pensionäride jõulupuust on raport teisal. Märkimisväärne on Pensionäride Ühingu eestvedamisel ja Evald Umelase kätetööl valmistatud klaaskapp, kuhu on paigutatud nägusaid esemeid eesti käsitööst, kunstist ja kultuurist. Ilus kaunistus kirikumaja allruumidele.

LÄÄNERANNIKU EESTI PÄEVAD

Vancouveri käes on järjekord korraldada Lääneranniku Eesti Päevi, milliseid peatakse regulaarselt iga kahe aasta järele. Viimased Eesti päevad Vancouveris peeti aastal 1977. Need kujunesid kõige rahvarohkemaks. Ja nüüdki on loota, et neist võetakse osa eeloleval suvel rohkearvuliselt. Ettevalmistused on täies hoos ja kava kindlaks kujunenud. On välja antud ka 11-lehekülgjeline bülletään „Läänekalda Läkitaja" üksikasjaliku tutvustamisega sündmuste kavast. Kuulduste kohaselt on see bülletään välja saadetud 1000 eksemplaris. Vahepeal on aga muudatusi ette tulnud, millest teatame hiljem. Hea muudatus on see, et hotellide hinnad on Vancouveris 50% võrra alanenud. Mitte päris hea muudatus on noortetratri „Kalevala" etenduse (A. Kitzbergi „Libahunt") ärajäämine sobiva aja puudusel. Lahkunud on ka LEP albumikomiteest Vally Johanson — tervislikel põhjustel.

V.J.

Õngitsejate ja Jahimeeste Klubi liikmed hirvejahil Parry Soundis, kus nende peakorteriks on üle saja aasta vana seedripalkidest „jahiloss". Pildil Peeter Milliste oma esimese jahiõnne – 300-naelase sokuga maastikuautol, mille juhiistmel omanik Edward Saar. „Hunda" neljarattaveoga sõiduk viidi kohale järelvankril, mille juures jahimehed Peeter Milliste, Ülo Isberg, Heldur Suurna, Valter Pirson, Karl Paap ja Edward Saar. Foto — Helmuth Riko

ROOMSAID JÕULUPÜHI ning ÕNNELIKKU JA TÖÖROHKET UUT — 1987 AASTAT soovivad siit, Pühalt maalt kõikidele Kanada eestlastele

Beer-Sheva,
Jõulukuul 1986 a.

Sonja ja Joosef FRANK,
Lea ja Georg FRANK ning
Male SCHWARTZ Tallinnast ja
Etti ja Bezalel KAHN Tartust.

NÄDALA RISTSÕNAD

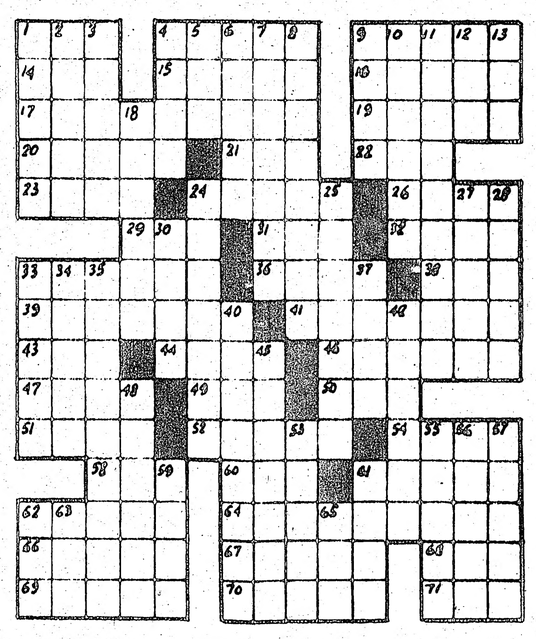

PÕIKI: 1. Mõõda raskust. 4. Rühm, salk. 9. Ühel põllutööriistal. 14. Aafrika käärbusrahvuse liige. 15. Ooperi osa. 16. Kõhkle, kahtle. 17. Korraks raksuma, kogupauguga sellist häält tekitama. 19. Eestlasest klaverikunstniku Maiste eesnimi. 20. Muusikaline mõiste: mi-mažoor. 21. Tara. 22. Kirjastusühing „Looduse" tõlkteostest koosnev (sisaldas ka „vahva sõduri Švejki seiklused maailmasõja kestel") raamatusari — ametlikult tarvitatav lühendnimi Eestis. 23. Partisan — vanema ajaloo mõistes, sõjaaegne „soomusetegija" — praeguses mõistes. 24. Laeva kiil või mõni sarnane terav väljaulatuv serv. 26. Kõle, karm. 29. Passung kahe asja vahel. 31. ...moon — liik ülaseid. 32. Tegi lahti. 33. Eesti hümni teine sõna. 36. Millegi saamiseks vajalikke dokumente (eriti praeguses Eestis). 38. Soojenduskeha. 39. Too mingi teos lavale. 41. Ühes vanas Eesti linnuses — praegusel Viljandimaal. 43. Üks planeetidest. 44. Üks vanaaegseid pikkusmõõte. 46. Sellest saab ümbertöödeldes head sepikut ja saia. 47. Naise hüüdnimi. 49. Suur ja lapik kala. 50. Üks sidesõnu. 51. Kuhugi sõitmine. 52. Üks ehitusmaterjale. 54. Laste jooksumäng. 58. Siis ... — üks aja määrsõnu. 60. Üks Eesti Vabadussõjas langenud kangelasi. 61. Punane aedvili. 62. Rütmi. 64. Ihaldades imetlemist või soovimist. 66. Taevassinine värvus. 67. Karjun. 68. Temal. 69. Koht Harjumaa läänеosas, peaaegu Läänemaa piiril. 70. Üks Toronto suurkaubamaja asutaja. 71. Üks ilmakaartest.

PÜSTI: 1. Üks Eesti äraandjatest. 2. Muinasbabüloonia keel. 3. Vanus. 4. Hapu kali. 5. Väike närija loom — inglise keeles. 6. Mõnikümmend aastat tagasi väga tähtis metall. 7. Tal on vaja valget keppi. 8. Millestki halvast visalt kinnipidaval isikul. 9. Ühel koduloomal. 10. Saar Saaremaa lõunaranniku lähedal. 11. Valu mis on tihti peaaegu väljakannatamatu. 12. Piirkond. 13. Ameerika mehe hüüdnimi. 18. Tagaselja rääkima, urgitsema, suskima. 24. Kemal..... — üks endiseid Türgi presidente. 25. Läks teatud moel katki. 27. Teatud hädaabinõu luumurru puhul. 28. Otse ees olevat. 30. Mehe hüüdnimi. 33. Kanada eestlastele tuntud mehenimi. 34. Üks suuremaid Elbe lisajõgesid. 35. Teatud sirgjoonelisus. 37. Teen end meeldivaks. 40. Pealiikide jagunemisi. 42. Tehkem sisseoste. 45. Kaksikvõim. 48. See on tihti seoses tõsise haigusega. 53. Teatud august. 55. Anti vemmalt — rahvakeeles. 56. Paned juurde. 57. Terava asja. 59. Riik Euroopas. 61. On katuse ääres vihmavee jaoks. 62. Üks trigonomeetrilisi lühendeid. 63. Endine Eesti luuletaja Torontos. 65. Pane riita.

(Koostanud E.V.)

(Lahendus järgmises lehes)

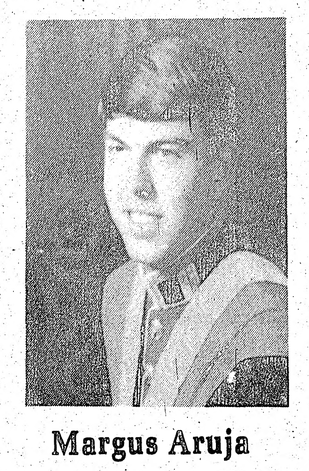

Margus Aruja ülendati kolonel-leitnandiks

Margus Aruja ülendati kolonel-leitnandiks. Andmed ei ole kergesti kontrollitavad, kuid 32-aastasena selle astme saavutamine rahuajal on märkimisväärne.

Margus lõpetas Royal Military College (RMC) Kingstonis 1975. aastal keemia-inseneri kursuse, mille järel siirdus Winnipegi (lennu) navigatsiooni kursustele. Selle järel oli ta Nova Scotias patrullteenistuses lennukitel, laeval baseeruval helikopteril ning laboratooriumis. Praegu töötab Ottawas. Omal ajal käis Margus Toronto eesti koolis, oli hundipoeg ja skaut „Viru" lipkonnas, kuulub korporatsioon Rotaliasse ja äsjase ajaleheteate järgi on ta ka Ottawa Eesti Seltsi uueks sekretäriks. Abikaasa Susan on ka sõjaväelise tagapõhjaga, reservkapteni kraadis. Neil on kaks last, Peeter Kaljo ja Kersti Ellen.

E. Naberi veste

Suur Kunstnik

Olin valvekorras ja pidin pisijõmmi magama panema. Aga tema ei läinud, hakkas kiusama: „Vanaisa, räägi veel üks jutt!" Tõrjusin küll, aga ta ei jätnud. Kust mul nüüd neid jutte jälle võtta — Kunder ja Kreutzvald kõik ära ja läbi räägitud.

Siis langes mu pilk laual olevasse plastik kasti, kus kaks hiirt ringi sibasid. Utlesin: „Hea küll! Räägin sulle hiirest ja siilist."

„Kord sügisel tuli väikese põldhiire uruaugu juurde siil ja palus — luba mind enda juurde sisse; väljas on nii külm ja vihmane. Väike põldhiir oli hea südamega ja lubas. Kui aga siil oli sisse ja sooja saanud, hakkas ta oma okkaid laiali ajama. Ikka rohkem ja rohkem. Viimaks ei jäänud hiirekesele urus üldse enam ruumi ja ta pidi välja kolima."

Pisijõmm küsis: „Mis on põldhiir?" Mis on siil? Mispärast ei jäänud enam ruumi?"

Nojah! Muidugi! Ega tema polnud käinud kodumaa nurmel ja niidul. Kust ta võis teada! Katsusin siis teisiti: „Noh ütleme nii, et ühel onul oli väike Ford ja selle jaoks väike garaazh. Aga siis tuli teine onu Cadillaciga ja ütles, et tema garaazh läinud katki, kas ta võiks oma Cadillaci panna ööseks esimese onu garaazhi. Võib küll, võib küll! — oli esimene onu lahkesti nõus. Siin on mu garaazhi võti, lähen ise ööseks samasse teise blokki oma mamma (siin ma ise naeratasin) juurde."

Kui see hea onu teisel hommikul tagasi tuli, oli Cadillac garaazhis, aga Ford väljas ukse taga."

„Ega Ford pole ka kellegi auto!" ütles jõmm ja keeras magama.

Just kui jõudsin trepist alla, kõlas välisukse gong. Kui ukse avasin, astus sealt sisse Erbert nii õndsalikult särava näoga, et eestuba läks hulga valgemaks. (Kustutasin ühe lambi — kokkuhoiu mõttes!) Küsisin siis, et mis on lahti? Kas võitsid loteriil?

„Oh, ei!" lausus Erbert, „ära mõtle alati mammona peale. Kus mõtle alati mammona peale. Elus on ka vaimsed väärtused."

„Noh, mis sind siis nii õndsaks tegi?" pärisin.

„Suurt Kunstnik vaatas oma silmaga minu peale!" ohkas Erbert hääle värisedes.

„Kus, mis, kuidas? Missugune kunstnik?"

Suur Kunstnik", parandas Erbert. „Miks sa ei tea, iga eestlane teab. Imelaps! Maailmakuulus kuni Hiina ja Hong-Kongini. Tema poognatõmbed on pannud värisema kõikide eestlaste südamed, kel on olnud õnn teda kuulda."

„Kuidas siis sina temale ette juhtusid? Kas tahtsid viiulit ära röövida?"

„Vaata!" seletas Erbert, „olime oma väikese seltskonnaga — sa tead ju! — nagu ikka laupäeviti — eesti kodu väikeses saalis. See oli meil ammu kinni pandud ja ära makstud. Laud kenasti kaetud — tassid ja taldrekud ja klaasid. Jõime siis pisitasa kohvi, sõime koogikesi ja hoidsime silma tordi peal, mis seisis seal järjekorras.

No siis purskas järsku uksest sisse üks ümarik kogu, sädelevate litritega ja maani sabaga. Ta oli väga ärritatud ja seletas, et kõrval suures saalis algab just suur kontsert ja seal esineb ka Suur Kunstnik. Enne aga peab ta veidi harjutama ja kas ta võiks seda teha siin, sest kuski mujal pole vaba ruumi? Mis meil selle vastu, ehk ütleme, et just vastupidi, muidugi — oleme meelitatud. Saab kuulda vabalt Suure Kunstniku suurt kunsti."

„Asi läheb põnevaks," laususin. „Ja ta tuli?"

„Tuli! Purjetas keset tuba, tõstis oma puuderdatud ninakese taeva poole ja lausus; siin on nii palju suitsu!"

„Vaatasime ehmunult ringi, et kes suitsetas. Nägin, et Jüril oli käes suitsukoni. Ta kohmetas ja lasi koni kohvitassi. Suur Kunstnik läks suure peegli juurde ja kohendas juukseid. Vasaku käega vasakult poolt kukalt ja parema käega paremalt poolt kukalt. Ta sale kuju pikas mustas tualetis paistis peeglist kui tuppe aetud kokkukäiv vihmavari.

Siis ta puuderdas nina, pööras ümber ja ütles: kas võiks akna lahti teha? Seda kuuldes ruttas akna juurde tema saatja, kes oli istunud klaveri juures ja häälestult harjutanud. Häält ei võinud teha, see oleks kõrvale ära kostnud. Läksin talle appi ja saime akna lahti. Suur Kunstnik läks siis peegli juurde ja kohendas oma juukseid. Esiteks vasemalt poolt, siis paremalt poolt. Samast kohast kuklal.

Siis ta saatja tõi kohale viiuli. Ta paigutas selle ühele toolile. Suur Kunstnik läks peegli juurde ja pani näole puudrit. Siis ta võttis ühe meie tooli, kust keegi vastutulelikult üles tõusis, võttis rätiku ja pühkis tooli hoolikalt üle. Istus veidi, aga tõusis kohe ja ütles: kas võiks akna kinni panna?

Ruttasin akent sulgema. Suur Kunstnik läks peegli juurde ja seadis oma juukseid kuklas. Siis ta avas viiulikasti, võttis viiuli ja tõmbas poognaga üle keelte - kääks. Proovis, kas on hääles. Vististi oli, sest ta tegi veel rida kääksusid. Pöördus siis meie poole, vaadates mulle otse silma ja ütles; kas te ei võiks ära alla minna — seal on ruumi küllalt!

Ehmusime! Mul oli just koogitükk käes ja suu lahti. Ei teadnud, kas panna see suhu, või tagasi lauale. Ärritusest pistsin kuue taskusse. Taganesime kõik aupaklikult ukse juurde, pilk laua keskel uhkeldaval tordil. Minu viimane pilk tabas Suurt Kunstnikku peegli ees ja märkasin, et ta kleidisaba oli lõhki ja võis näha, et tal olid jalad.

MÕTTESÄHVATUSI

Filosoofia on Eiffeli torn uhtliival.

◍

Iga ajakirjaniku võib riigisekretäriks teha, aga mitte igast riigisekretärist ajakirjanikku.

◍

Meremehed on ideaalsed abielumehed, kui nad pärast kaheaastast eemalolekut ennast isaks tunnistavad.

Moodne ultimaatum ei ähvarda sõja, vaid vennaliku abiga.

◍

Loodus on armulik: kui keegi oma lubadust ei täida, sellel on enamasti halb mälu.

◍

Noorus on suurepärane asi. On ainult kahju, et see raisatakse lastele.

◍

Moodne ühiskond ei näe, et maailm pole ühe generatsiooni omandus.

◍

Rumalad naised saavad tarkade meestega hakkama, aga päris lollpea juhtimiseks on vaja väga tarka naist.

◍

On uskumatu, kui palju tuld on naisel nelja silmalau vahel.

Kogunud NIHITS